

รายงานการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๕๗

(สมัยสามัญ)

วันศุกร์ที่ ๑๗ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

ฉบับสำนักงานพิมพ์

ครั้งที่ ๑ ถึง ครั้งที่ ๕๕ (สมัยสามัญ) พ.ศ. ๒๕๖๕

สารบัญ

๕๘
ครั้งที่ ๕๗/๒๔๗๕

ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมครั้งที่

ที่ ๕๖-๕๗

๑๕๖

มติของคณะรัฐมนตรีว่าด้วยร่าง ประกาศ แผน
การศึกษาชาติ (เดือนมา แต่ในคราว ประชุม ครั้ง

ที่ ๕๕/๒๔๗๕

๑๕๗-๑๖๒

มติของคณะ กรรมการว่าด้วยร่าง พระราช
บัญญัติว่าด้วยการทำพินัยกรรม

๑๖๒-๑๖๗

มติของคณะรัฐมนตรีว่าด้วยร่าง พระราช
บัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมวิธีพิจารณาคความอาชญา พุทธ

ศักราช ๒๔๗๕

๑๖๘

มติของคณะรัฐมนตรี ว่าด้วยร่างพระราชบัญญัติ
รดตกแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๕

๑๖๙-๑๗๓

มติของคณะรัฐมนตรี ว่าด้วยร่างพระราช
บัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตต์เพลิงไหม้ที่ริมถนน
จักรวรรดิตอนถนนลำเพ็ง จังหวัดพระนคร พุทธ

ศักราช ๒๔๗๕

๑๗๓-๑๗๔

มติของคณะรัฐมนตรี ว่าด้วยร่างพระราชบัญญัติ
ควบคุมการก่อสร้างในเขตต์เพลิงไหม้ที่ตรอกอิศรานภาพ
ตำบลเจ็ดเสมียน จังหวัดพระนคร พุทธศักราช ๒๔๗๕

๑๗๓-๑๗๔

กระทู้ถามของพระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ เรื่อง
คำสั่งของคณะรัฐมนตรีที่ตั้งห้ามข้าราชการเข้าสมาคมจะ
เป็นการกระทบกระเทือนรัฐธรรมนูญหรือไม่ ที่ประชุม
ให้เดือนการพิจารณาไว้ก่อน)

๑๗๕-๑๗๗

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ได้ถามถึงเรื่องที่ดินระรัฐ
มนตรีจะอธิบายถึงเรื่องโครงการเศรษฐกิจ ๙๙๙-๙๙๐

นายมานิต วสุวัต เสนอให้สภาเปิดโอกาสให้
ประชาชนและพวกหนังสือพิมพ์ เข้ามาฟังการประชุมได้ ๙๙๐-๙๙๒

รายงานเรื่องตรวจร่างพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการ
ทำพินัยกรรม พ.ศ. ๒๔๗๕ ๙๙๓-๙๙๓

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๕๗/๒๔๗๕

วันศุกร์ที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๕

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เปิดประชุมเวลา ๑๕.๑๕ นาฬิกา

ต่อมาอีกมาประชุม ๕๑ นาย

ทำการแทนประธานสภา กล่าวคือ รายงานการประชุมครั้งที่ ๕๖-๕๘ คณะกรรมาธิการได้ตรวจและวางให้อ่านตามระเบียบแล้ว หากไม่มีผู้ใดคัดค้านในข้อใดอีก ก็ขอให้เบื่อนอนว่าสภาได้รับรองรายงานนั้น ไม่มีผู้ใดคัดค้าน เบื่อนอนว่าสภาได้รับรองรายงานนั้น และกล่าวต่อไปว่า ระเบียบวาระ ซึ่งจะพิจารณาในที่ประชุมวันนี้ มี ๑) ร่างแผนการศึกษาชาติซึ่งที่ประชุมได้เลื่อนการพิจารณาไว้ในคราวหลังประชุมครั้งที่ ๕๕ วันศุกร์ที่ ๑๑ มีนาคม ค.ก.น. ๒) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการทำพินัยกรรม ซึ่งคณะกรรมาธิการได้ยกร่างขึ้นใหม่ และส่งไปให้แล้วเมื่อวันที่ ๑๓ เดือนนี้ ๓) ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมวิธีพิจารณาความอาชญา พุทธศักราช ๒๔๗๕ ๔) ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๕ ๕) ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตต์เพลิงใหม่ที่ริมถนนจักรวรรดิ ถนนถนนดำเพ็ง จังหวัดพระนคร พุทธศักราช

๕๗๕ ๖) ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตพิเศษ
 หิม ที่ตรอกอิศรานุภาพ ตำบลบ่อนเจ็ดว่อนเย็น จังหวัดพระนคร
 เทศศักราช ๒๔๗๕ รวมเป็น ๖ ญัตติ ซึ่งจะได้ดำเนินการพิจารณา
 โดยเรื่องที่ ๓ ก่อน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ แถลงว่า ในเรื่องแผนก
 การศึกษาชาตินี้ ข้าพเจ้าได้ชี้แจงแต่คราวก่อนแล้ว สรุปความโดยย่อ
 ก็คือ เพื่อให้มหาชนทราบได้ว่าทางของเราเป็นอย่างไร เขาจะได้
 ปฏิบัติตามในส่วนที่จะจัดการศึกษาให้แก่บุตรหลานถูกตามทางที่ควรจะ
 ปฏิบัติ เปรียบเหมือนว่า ถ้าเป็นที่ไม่มีทางไม่มีถนนก็จะเดินกันลำบาก
 ถ้าหากว่าได้เปิดเป็นถนนไว้แล้ว ใคร ๆ ก็จะขึ้นมาเดินตามถนน ฉะนั้น
 ก็ในแผนการศึกษาชาติ ถ้าหากไม่จัดวางไว้ให้แล้ว ใครนั้นก็อย่างไร
 ทำไปตามใจตัว บางทีก็ถกบ้างผิดบ้าง เมื่อได้เปิดทางไว้ให้เห็น
 และเข้าใจแล้ว ใครก็จะได้เข้ามาตามหนทาง ซึ่งเป็นที่เราปรารถนา
 ฉะนั้น อีกประการหนึ่ง ก็เพื่อประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ
 ก็คือ ของที่เป็นงานใหญ่ ต้องการเวลาทำงานเช่นนั้นถ้าหากว่าได้มี
 รูปโครงเป็นบรรทัดฐานไว้แล้ว ถึงจะเปลี่ยนเจ้าหน้าที่คนใหม่มาทำก็
 จะทำได้ต่อไป ไม่ต้องงงและเปลี่ยนแปลงรูปใหม่ไม่รู้จักแล้วจักรอด
 ชาติไป เพื่อประโยชน์ต้องอย่างนี้ จึงควรประกาศแผนการศึกษาชาติ
 โดยตั้งเขบ้นออกไปให้ทราบทั่วกัน ส่วนแผนการละเอียดเป็นการภายใน

ในที่เรปฏิบัติอีกส่วนหนึ่ง ไม่เกี่ยวกับคั้งบอกมหาชม เพราะฉะนั้น
แผนนี้จึงเป็นแต่เพียงสิ่งเขป เป็นโครงการย่อทั่วไป สำหรับการศึกษ
ชาติที่เด่นชัดขึ้นมา ก็เพราะเหตุว่า ถึงแม้จะเป็นทางบริหาร ไม่ใช่ในก
กรรม ก็เป็นการสำคัญเกี่ยวของของคนทั่วไป จึงขอเสนอด้วยความเคารพ
เพื่อให้สภานทรบและทำความเข้าใจไว้ทั่วๆ กัน

พระอุทิศาศ์ตรีเนติญาณ กล่าวว่ ข้าพเจ้าเองก็ไม่ได้เป็นผู้
เคยศึกษาในทางนี้ แต่มีผู้เล่ากันว่าในประเทศญี่ปุ่น ในวิชาบางชนิด
เขาตั้ง Professor ที่มีควมรู้ดีมีจำนวนมาก ๆ เข้ามาถ่ายวิชา
ซึ่งเห็นวิชาตรงกันข้ามกับที่เรปฏิบัติกันอยู่ กล่าวคือ ตั้งนักเรียนไป
เรียนเมืองนอก จึงขอจะเรียนถามว่าได้เคยดำริและวินิจฉัยใน
เรื่องนี้หรือเปล่าว่า วิชาที่กล่าวแล้วคือตั้งครูขึ้นตั้งเข้ามาถ่ายวิชา
กับที่เรปฏิบัติกัน มีส่วนได้เสียผิดกันอย่างไรบ้าง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ กล่าวว่ วิชาตั้งว่านเป็น
ความจำเป็นทั้งสองวิธี และเรากทำอยู่แต่ทั้งสองวิธี เพราะเหตุว่า
เป็นวิชาจำเป็นนเอง ตัวอย่างจะพึงเห็นได้ คือ มหาวิทยาลัยของ
เรา คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต้องมีศาสตราจารย์ชาวต่าง
ประเทศ และเรามีอยู่แต่หลายชาติ เช่น อังกฤษ, อเมริกัน, ฝรั่งเศส,
เยอรมันและเดนมาร์กก็มี ทั้งนี้เพราะเราพยายามที่จะทำมหา
วิทยาลัยของเราให้เป็นกลาง ไม่เฉพาะว่าจะต้องใช้ศาสตราจารย์แต่
ชาติหนึ่งชาติเท่านั้น แต่ถ้าศาสตราจารย์ทุก ๆ คนจะต้องรู้ภาษาอังกฤษ

เพราะจะต้องสอนวิชาของเขาเป็นภาษาอังกฤษ เพราะนักเรียนของ
 ภาเรียนภาษาอังกฤษเป็นพื้น ภาษาอื่น เช่น ฝรั่งเศส, เยอรมัน,
 ฯลฯ เรียนเป็นภาษาที่ ๓ นอกจากนั้นเราจะงดเว้นการส่งนักเรียนไป
 เรียนต่างประเทศไม่ได้ โดยเหตุว่าเราจะจ้างเข้ามาทำงานให้เราอยู่
 หมดไปไม่ได้ เราจะต้องมีคนของเราคอยทำแทนได้วันหนึ่ง เรามี
 คำนึงว่าอาจารย์ชาวต่างประเทศเราก็เตรียมคนไทยเป็นผู้ช่วยเอาไว้ คน
 ไทยผู้นั้นไม่ใช่จะเป็นผู้ช่วยตลอดไป จะต้องเป็นตงชั้นด้วย เพราะ
 ฝรั่งคนไทยผู้นั้นจะต้องมีความรู้แตกฉานในวิชาที่ตัวเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์
 การเรียนนั้น ฉะนั้นจึงมักเป็นผู้ที่ไปเรียนต่างประเทศได้ปริญญาทาง
 นั้นแล้ว แล้วมาเป็นผู้ช่วยอยู่ และมักจะมีโอกาสกลับออกไปอีก
 หนึ่ง เพื่อทำชั้นสูงขึ้นไป ที่เรียกว่า Post-graduate-course ๒ ปี
 แล้วกลับเข้ามาเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ต่อไปอีก จนถึงเวลาสมควร
 เราก็ไม่ต้องทำสัญญา กับศาสตราจารย์ชาวต่างประเทศนั้นต่อ เราให้
 ผู้ช่วยซึ่งพร้อมแล้วนั้นขึ้นรับหน้าที่ศาสตราจารย์แทน นี่เป็นวิธีที่
 เราปฏิบัติอยู่และวิธีการนี้ย่อมจะเห็นได้ ว่าเราใช้ทั้งที่จ้างชาวต่าง
 ประเทศและส่งนักเรียนฝึกหัดต่างประเทศเตรียมสำหรับงานแทนเขาชาว
 ต่างประเทศ

นายจรรยา สืบแสง กล่าวว่ ที่เจ้าพระยาธรรมศักดิ์ ฯ พุ
 ธานันเป็นความจริงแต่ตามที่เข้าใจตามที่พระภูมิศาสตร์ ฯ กล่าวก็มี
 อยู่ว่า คือ การที่จะส่งนักเรียนไปเรียนต่อต่างประเทศ เมื่อจบชั้น

มัธยมบริบูรณ์เพื่อให้ได้ปริญญาเพียงชั้น Under-graduate. ถัด
 มา ไม่มีโอกาสกลับไปเรียนต่อใน Post graduate study การที่จะ
 ทำเช่นนั้น ถ้าเทียบกันที่ส่งอาจารย์ที่มีความรู้ดี ๆ มาสอนในมหาวิทยาลัย
 ก็ที่จะส่งนักเรียนกลับไปเรียนถึงชั้น Post graduate นั้น เงินที่จะ
 ส่งครูส่งนักเรียนไปเรียนในชั้นนี้ ก็ที่จะส่งศาสตราจารย์มาสอนใน
 มหาวิทยาลัยเพื่อให้ Standard สูงขึ้นนี่ เป็นการแพงค่า แต่
 วิธีที่จะแก้ได้โดยที่จริง ถ้าเราประสงค์จะให้อาจารย์หรือศาสตราจารย์
 ในมหาวิทยาลัยเป็นคนไทยทั้งหมดในภายหน้า จำเป็นที่เราต้อง
 Train คนไทยแต่ต้องไปเรียนชั้น Post graduate เมื่อได้ความรู้
 ความชำนาญก็กลับมาแทนศาสตราจารย์ที่ทยอย ๆ กันไปทีละคนละคน
 และถ้าในขณะนั้นเราส่งศาสตราจารย์มาจากต่างประเทศมา ช้อยพุง
 ฐานะมหาวิทยาลัยให้ Standard เทียบเท่ากับของต่างประเทศ และ
 Train นักเรียนให้มีความรู้เท่าที่เรียนในต่างประเทศ เมื่อนักเรียนทุ
 กรมมหาวิทยาลัยจะมี Scholarship คัดเลือกเอาผู้ที่สอบได้ คิดเป็นชั้น
 เข็มหรือชั้นรอง ๆ ลงมาตามต้องการเสร็จแล้วส่งไปเรียนเอา
 Post graduate นี้คือขอ เมื่อกลับมาแล้วก็มาเป็นผู้สอน เราต้อง
 ประเทศนี้หรือสองปีเมื่อเห็นสมควรก็ให้ส่งรวมค่าหนึ่งยกหนึ่ง แต่
 ค่าของมหาวิทยาลัยต่างประเทศก็ไปตามศราว วิธีเช่นนี้พอได้บัณฑิตก็
 ง่ายขึ้น เพราะฉะนั้นศาสตราจารย์ในมหาวิทยาลัยจึงเป็นชาวฟิลิปปินส์
 ทั้งสิ้น และทำให้ Standard ของมหาวิทยาลัยสูงขึ้นทีละทีละ

ต่างปรวณคดีด้วยนอกจากที่พระอุทิศาศาสตร์ ๆ พุคมานี้ ยังมีคความเห็น
 คอไปอีก ซึ่งอยากจะเสนอต่อไป คือมุดศึกษา ซึ่งควรมีอยู่ใน
 แผนกการศึกษาศาศคด้วย กับการศึกษาของหญิง ในเรื่องมุดศึกษา
 นั้นเห็นว่าเป็นการจำเป็นอย่างยิ่งที่จะเริ่มตั้งขึ้นแต่บัดนี้ เพราะใน
 คำอธิบายไม่ได้กล่าวถึงเด็กเด็ก ๆ ซึ่งยังไม่เข้าอยู่ในชั้นที่ระเซ้าเรียน
 ในชั้นปฐมได้เคย การศึกษาของเด็กเด็ก ๆ เป็นกรจำเป็น ในประเทศ
 ญี่ปุ่นมีโรงเรียนสำหรับเด็กเด็ก ๆ ตามสถิติ ค.ศ. ๑๙๒๒ มี ๘๘๓
 โรงเรียน ของเรา เท่าที่ทราบก็มีแต่โรงเรียนวราชนิเทศานนี้ แต่การอบรม
 ในโรงเรียนนี้จะเป็นอย่างไรนั้นไม่ทราบ แต่ที่เกี่ยวกับการศึกษานี้คือ
 การศึกษาของหญิง การศึกษาของหญิงนอกจากจะเป็นการศึกษาตาม
 หลักสูตรในแผนกสามัญหรือวิสามัญ อันสุดแต่ใจสมัครของหญิง
 จะชอบ ควรมี Specialize สำหรับวิชา Domestic Science หรือ Home
 Economie คือวางการอบรมให้รู้ทางการบ้านเรือน เป็นคณว่า การ
 ครวด, การเย็บปักถักร้อย การสอดบุดมคนใช้คืออดคนกรเลี้ยงเด็ก
 คือ เมื่อคนมีสามีมีบุตรออกมา ต้องรู้จักวิธีให้อาหารอบรมเลี้ยง
 คุให้คก่อนที่เข้าโรงเรียน กล่าวคือ ของบ้านก็ควรช่วยอบรมตั้งสอน
 เด็กในการที่จะเข้าโรงเรียนเป็นอันค่นนอกจากนี้ มีกิจจแก้คจของหญิง
 เอง คือในการรักษารานามัย และการอดคคั่งรังคกขบปฏิบัติให้เนิ่น
 ที่พอใจสามี วิธี่เช่นนี้เป็นการสร้างบ้านคือให้ ความสุขแก่ครอบครัว
 บังย่นนั้น มีฉะพินแต่จกจะนำคความนี้ไปนำมายาคู้ กล่าวคือ ดำมีอง

เมื่อหน่วยภรรยาด้วยการไม่รู้จักเตียงตุ๊กตัก ถ้ามีอาจเมื่อหน่วยภรรยา
 ด้วยการตกเตียงบ้านเรือนไม่เป็น, ถ้ามีอาจเมื่อหน่วยภรรยาด้วยการ
 ไม่รู้จักเตียงตุ๊กตักให้สรวยงาม ถ้ามีอาจเมื่อหน่วยภรรยาด้วยการไม่
 เป็นผู้รู้จักรักษาอนามัย ฯ ซึ่งตั้งเหล่านี้ล้วนแต่เป็นหนทางที่จะหา
 ความรำคาญมาให้ เพราะถ้าถ้ามีไหนจะทำงานถนัดมาเหนื่อย ๆ ครั้น
 เห็นภรรยาไม่รู้จักปฏิบัติภารกิจทางบ้านเรือน ก็จะมีเกิดเมื่อหน้า
 ใต้ง่าย เพราะฉะนั้นจึงมองเห็นว่าถ้าภรรยาทำได้ช่วยเหลือในทาง
 ตรงหรือทางอ้อมจัดให้มีโรงเรียนหญิงเพราะ การบ้านเรือนจะเป็น
 คุณประโยชน์ในการศึกษาด้วย และจะเป็นคุณประโยชน์ที่จะช่วย
 อบรมเด็กซึ่งจะเกิดจากหญิงให้เป็นพลเมืองดี นอกจากโรงเรียน
 สองประเภทที่กล่าวแล้ว มีโรงเรียนของคนหนวก ตามยอดอีก ใน
 ประเทศญี่ปุ่นตามสถิติปี ค.ศ. ๑๙๒๓ มีโรงเรียนชนิดนี้ ๑๘ โรงเรียน
 คนตาบอดอ่านหนังสือได้โดยวิธีจดจำ และคนหูหนวกเล่นดนตรีได้
 ซึ่งควรจะมีในแผนการศึกษาที่เสนอมานี้ด้วย

อีกประการหนึ่ง ยังมีความสนใจในวิธีสอนในโรงเรียนต่ำ ๆ
 ไม่ทราบว่ามีอะไรบ้างในขณะนี้ และในการดำเนินการสอนนั้นได้เป็น
 ไปในทาง ๆ ควรจะเป็นไปหรือไม่ และวิธีการสอนให้คะแนน เกี่ยว
 กับการลง Record ของนักเรียนทั้งในทางความประพฤติและการเรียนซึ่ง
 ถ้าทางทำไม่ได้จะเป็นการให้ความยุติธรรมแก่นักเรียน เท่าที่
 เป็นอยู่บัดนี้คงวางการคะแนนที่ทำงานว่า ดี ดีมาก พอใช้ อ่อน ๆ

คั้น คนดูไม่เข้าใจว่าอะไร ถ้าจะถือคะแนนประจำเดือนเป็นเกณฑ์
 ทรัมเป็นเครื่องประกอบสอบได้ เห็นว่าจะใช้ไม่ได้เพื่อความยุติ
 ธรรม ควรให้มีสมุดพกประจำวัน แต่มีกาสอบประจำวันทุก ๆ วันโดย
 สอบปากเปล่าหรือเขียนตอบวันละสัก ๓๐ นาทีโดยไม่บอกให้นักเรียน
 ใด ครั้นเดือนหนึ่งก็ทำรวมคะแนนเป็นเปอร์เซ็นต์เข้าไว้และกาสอบ
 ประจำเดือนก็ให้มีในทำนองเดียวกัน ไม่ใช่คำว่า ดี ดีมาก พอใช้
 อนุฯ ฯลฯ เช่นนี้ถ้านักเรียนคนไหนดีเดออย่างใดก็จะเห็นได้ชัด และ
 อื่นๆ เหตุไฉนทางไม่ยุติธรรมจะเกิดขึ้นได้ด้วย กล่าวคือ นักเรียน
 หนึ่งในเวลาเรียนขยันมาเสมอทุกวัน วิชชาต์แค่พอถึงคราวสอบ
 มาสอบเพราะบ่อย โรงเรียนเอาเป็นคก แต่นักเรียนอีกคนหนึ่ง
 ก๊วยมา ๆ ขาด ๆ พอสอบได้ ๆ ได้อย่างฟลุค ดังนี้ เห็นว่าควรจะ
 มีวิธีอย่างใดที่กล่าวแล้ว คือควรถือคะแนนประจำวันรวมประจำเดือน
 เป็นวินิจฉัยแม้ว่านักเรียนนั้นในระหว่างสอบประจำวันประจำเดือนได้
 คะแนนดีก็ควรจะให้ได้เลื่อนชั้นด้วยแม้จะไม่มาสอบได้ เพราะตาม
 ธรรมดาที่นักเรียนเมื่อเวลาเรียนมีความขยัน วิชชาต์ เมื่อถึงคราวสอบ
 ได้ก็จะต้องดีด้วย จึงเป็นการยุติธรรมที่จะผ่อนผันให้เลื่อนชั้นได้ ใน
 การศึกษาต่างประเทศในชั้นอุดม ที่ว่าภาษาปัจจุบัน มีอังกฤษได้
 ดีด้วยนั้น คิดว่าไม่จำเป็น เพราะในทางมัธยมตอนต้นและตอนปลาย
 เองเราก็กำเป็นต้องเรียนภาษาอังกฤษอยู่แล้ว แต่ถ้าวจะเพิ่มภาษา

อันอย่างน้อยสองภาษา นอกจากอังกฤษ จะทำให้นักเรียนมีความ
 รักจ้างขางในทางภาษาต่างประเทศยิ่งขึ้น นอกจากนั้นเราควรให้
 เรียนภาษามะลายูเพิ่มเติมขึ้นไป เพราะว่าการค้าขายของเราติดต่อกับ
 กับจีน มะลายูมาก ในทางสำเนียงกับวิชาสามัญศึกษา ญี่ปุ่นมีการ
 สอนควบกับวิชาสามัญ หัตถกรรมและฝึกหัดกรรม พาณิชยกรรม
 และเคหวิทยา บางทีก็มีสอนในทางช่าง ฉาดเขียน มีภาษาต่างประเทศ
 หนึ่งภาษาสอนควบกันไปกับวิชาสามัญ แต่คนที่สำคัญ
 ที่สุด คือ วิชามหาวิทยาลัยซึ่งถ้าเราจะทำอย่างที่ดีเข้ามาในคอนต้น
 แล้วจะทำให้ Standard ของมหาวิทยาลัยของเราสูงขึ้น

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ ตอบว่า ที่นายจรรยา ด้ม
 แต่ง พุดมานั้นมีหลายข้อ ในมหาวิทยาลัยนั้นเราทำได้ทำอยู่แล้ว คือ
 มุ่งที่จะให้การสอนซึ่งเพียงแต่ให้ประกาศนียบัตรเป็นการให้ Degree
 ซึ่งเป็นการศึกษาให้สูงไปแต่ เดียวกันเราให้ได้ทางเดียวคือแพทยศาสตร์
 แต่เดี๋ยงได้มีต้นว่า ในศึกใหม่จะได้เริ่มสอนชั้นปริญญาทางอักษร
 ศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์ พวกที่ได้ ป.ม. เท่ากันได้
 Intermediate ซึ่งได้ยืนยันว่าจะเรียนต่อกันอีกมาก ถ้าเช่นนั้นอีก ๒ ปี
 เรียนต่อกันจะได้ B.A. หรือ B.Sc. สำหรับวิศวกรรมศาสตร์เรียนต่อ
 บัณฑิต แต่ตั้งต้น Course ๔ ปี นักเรียนวิศวกรรมได้เข้าเรียน ๓ ปี
 และบางคน ๔ ปีแล้วก็มี คนที่เรียนมา ๔ ปีแล้ว เรียนต่ออีกปีเดียว
 ก็จะได้ชั้นปริญญา ที่ทำไม่ได้แต่ก่อนนั้นเพราะไม่มีศาสตราจารย์
 เดียวกันทำได้เพราะมีศาสตราจารย์มาจากต่างประเทศ

ในส่วน Domestic Science นั้น เสนอได้ว่า เดียวกันกำลัง
 ศึกษามอยู่ คือ มิสซิสฟูรอม (Mrs. Fuhrop) ภรรยา นายห้างวินเซอร์
 รักใจและสนใจในทางการศึกษา เวลาที่เขาจะไปที่ชระวาได้มากาม
 ทรัพย์เจ้าว่าต้องการจะให้เขาไปทำอะไรบ้าง ข้าพเจ้าเห็นว่าเขาเป็นคนต้น
 และได้เข้าเรียนมาในทาง Domestic Science จึงได้ขอให้เขาไป
 ศึกษานั้นและให้เขียนรายงานให้ด้วย ครั้นเขากลับมาก็ได้เขียน
 รายงานให้ฉบับหนึ่งพร้อมทั้งคำแนะนำว่าจะทำอย่างไร แต่ตามราย
 งานนั้นจะต้องลงทุนมากเหลือเกิน ถ้าทำไม่ได้เร็วก็จะเป็นเพราะทุนเรา
 มีพอ แต่กระไรก็ตั้งจะทำได้ไม่มากนักน้อย แต่ก่อนที่จจะตัดสินใจ
 ความคำแนะนำในเรื่องศึกษาวិชา Domestic Science จึงได้ขอให้เขา
 ศึกษ้อีกชั้นหนึ่ง คือขอให้ไป Study โรงเรียนของเรา ๔-๕ โรง
 วิทยาลัยที่สำคัญ ได้มอบให้พระเสนาอพจนพากย์ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงาน
 ควบคุมเป็นผู้พาไป และแนะนำให้รู้จักกับอาจารย์ใหญ่ของโรง
 เรียนนั้น และได้กำชับไปแล้วว่า ถ้าเขาต้องการอะไร ถามอะไร ก็
 ขอให้บอกเราหมดทุกโรงเรียนที่สำคัญ เมื่อเขาได้ Study แล้ว เรา
 ก็จะได้มาพูดกันอีกหนหนึ่ง จึงจจะตัดสินใจว่าโรงเรียนไหนควรจะสอน
 ที่ตั้งในวิชา Domestic Science หรือว่าจะทำด้วยกันทุกโรงเรียนที่
 สำคัญในกรุงเทพฯ ๑ แล้วค่อนไปภายหลังก็จะเป็นโครงการขยาย
 ตลอดถึงหัวเมืองด้วย

ในเรื่องมุดศึกษาหรือที่เรียกว่า Kindergarten กับโรงเรียน
 สำหรับคนหูหนวกตาบอดนั้น ในเรื่องมุดศึกษาในแผนการศึกษา
 ก็มีเหมือนกันคือเขียนไว้ไว้ได้ค้นไม่แสดงแผนการศึกษา เรื่อง
 ศึกษาเมื่อคราวที่ไปญี่ปุ่นข้าพเจ้าได้สนใจมากถึงวิธีการสอนของ
 หนังสือสำหรับคนตาบอดเรียนด้วยมุดคำก็ยังไม่พามาด้วย แต่ก็
 ทำอะไรได้แต่เก็บเป็นพิพจน์ที่ได้เท่านั้น มุดศึกษานักข้าพเจ้าได้สนใจ
 มาก และได้เห็นว่าพอกลับมาในไม่ช้าคงจะได้ทำเรื่องนี้ทีเดียว นั้น
 เวลา ๓๐ ปีมาแล้ว จนกระทั่งบัดนี้ไม่ได้ทำ ส่วนที่ว่าการสอน
 นี้มีที่โรงเรียนราชินีนั้น แต่ว่า Unscientific ที่ถูกต้องทาง Scientific
 นั้นไม่มีเลย แต่ก่อนโรงเรียนวังหลังเคยสอนวิชาเช่นนี้ และ
 ผู้ที่เรียนสำเร็จไปไม่กี่คน จึงเป็นอันว่าโรงเรียนในเรื่องนี้ไม่มี
 และการที่มีแปลว่าเราจะตั้งโรงเรียนฝึกหัดครู และคนหนึ่งที่
 หัดคนละ ๒ ปี มีการสอนคัมภีร์แอนโนครูตองเป็นดนตรีด้วยวิธี
 เด็กเมื่อเรียนสำเร็จไปแล้วจึงไปตั้งการสอน โรงเรียน Kindergarten
 นี้แยกได้เด็กมีอายุแต่ ๓ ถึง ๖ ปี การเรียนเป็นเล่นไปตลอดวัน เด็ก
 เพลิดเพลิน เดี่ยววิ่ง เดี่ยวเต้น เดี่ยวร้องเพลง ฝ่ายครูก็คัมภีร์แอนโน
 ร้องเพลงไปทำท่าไปตลอดวัน เรื่องนี้เป็นความฝันของข้าพเจ้าเมื่อ
 ๓๐ ปีมาแล้ว แต่ก็ยากเพราะต้องลงทุนมาก

ส่วนเรื่องโรงเรียนสอนสำหรับคนหูหนวกตาบอดนั้น เป็นเรื่อง
 ในทาง Luxury เมื่อมานักว่าเวลานี้คนที่หูหนวกตาบอดก็ยังไม่มี

ถ้าเรียนก็มีมาก แต่กระนั้นก็ เรื่องเหล่านี้ได้เคยตื่นเต้นมาก
 ในคราวที่จะให้เจ้าหน้าที่ออกไปดูการศึกษาของญี่ปุ่น, ฟอรโมซา,
 ปีนัง, ไช่ฮอน อินโดจีน ซึ่งจะต้องไปในไม่ช้ามันกำหนดไป
 ๕ เดือนถัด ก็ได้ส่งไปข้อหนึ่งว่าให้ดู Kindergarten ด้วย และผู้
 ศึกษาก็ได้เคยเห็นวิธีสอนอย่างแบบ มอนเตสเซอรี่ ในอิตาลี ซึ่งเป็น
 ใหม่ๆ และเป็นแบบที่ขึ้นชื่อมาก จนถึงรัฐบาลอื่นต้องส่งคนไป
 ยืนที่อิตาลีแล้วทำรายงานเสนอ ส่วนเรื่องหลักสูตร วิชาที่ควร
 มีอย่างใดนั้นจะต้องจัดพิมพ์ ขนต่างหาก ไม่เกี่ยวกับแผนการศึกษา
 ทั่วๆ ไป ซึ่งมีทุกๆ อย่างตั้งแต่ชั้นประถมถึงอุดม ส่วนวิธีสอนต่างๆ
 ล้วนรายงานลงสมุดปกในเวลา สอบได้ที่จะเอาคะแนน ประจำวัน
 ประจำเดือนบวกด้วย เพื่อให้การสอบได้เที่ยงธรรม ศึกษาก็จะ
 โดยพลกให้หมดไปนั้น เป็นของที่ต้องทำ แต่เป็นสิ่งที่รายละเอียด
 จะต้องจับต้นที่โรงเรียนฝึกหัดครูก่อนเพราะเป็นที่เกิดแห่งการอบรมครู
 ไปได้เริ่มแล้ววิธีสอนต่างๆ ก็จะเข้ามาในวงการ ถ้าหากว่าครูของ
 ไปได้ฝึกหัดมาดีแล้ว วิธีสอนต่างๆ ก็บรรดาดได้ ที่เป็นอย่างเดียว
 ไม่เหมือนกับจับแพะชนแกะ แตรก็เท่ากับเป็นนักเรียนสอน ถ้าหากจะไป
 ฝึกต้นแก่พวกนักเหมือนจับช้างปดาย เพราะฝึกฝนกันยาก ผู้จับช้าง
 ฝึกนั้น คือการฝึกหัดครูที่เดียวไม่ได้ แต่ปดายนก็มีใช้ว่าจะไม่อบรมที่
 ใดๆ เพราะผู้เป็นพนักงานตรวจเองก็ได้พยายามที่จะอบรมให้ได้
 อบรมขึ้นอยู่ และตั้งเหล่านี้เป็นรายละเอียด ขอย้ำเพ่ง Disease

กันเวลานี้เลย ขอได้ไว้วางใจว่าจะทำไปด้วยดีที่สุด สำหรับแผนการ
ศึกษานี้หากมีอะไรสงสัยก็ยินดีจะพยายามทำความเข้าใจให้ทุกท่าน เพื่อ
ความผู้ใดได้ถามก็จะได้ ชัดแจ้งให้เข้าใจ และเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทุกคน
ในอันจะจัดการศึกษาให้ ลูกหลาน ส่วน เรื่องภาษาที่จะเรียนนั้นในหลักสูตร
ผู้รักรักมีอยู่แล้วและจะปรากฏในอีกเล่มหนึ่งอันอยู่ในหลักสูตร ในนี้ก็
มีว่าจะรู้ภาษาต่างประเทศอย่างน้อยก็คือ ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษา
ที่ ๒ นั้นก็มีฝรั่งเศส เยอรมัน ฯลฯ แล้วแต่ใจสมัครเรียน

นายจรรยา อนุบางช้าง ถามว่า ในข้อ ๓๓ ที่ว่า การศึกษา
บังคับขอมให้เปล่าคือ ไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียนนั้น ถ้าหากไม่ต้องเสีย
แต่จรรยาได้จะตกต่อไป และใครทราบว่าการเรียนในแผนกมูลศึกษา
นั้นอยู่ในการศึกษาบังคับด้วยหรืออย่างไร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ ตอบว่า นักเรียนในแผนก
มูลศึกษานั้น คือจำพวกที่มีอายุ ๓ ถึง ๖ ขวบ ซึ่งเป็นอดีตแรกไม่
จำเป็นต้องอยู่ในการศึกษาบังคับ ส่วนที่อยู่ในการศึกษาบังคับก็คือชั้น
ประถมศึกษา ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติ และการบังคับที่จะให้ไป
เรียนด้วย เสียเงินด้วยทั้งต้องอย่างนั้นไม่ได้ วิชามันศึกษาทั่วไปเพียง
แต่บังคับให้ ไปเรียนเปล่าไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียน เพราะฉะนั้นการ
ศึกษามันบังคับทั่วไปจึงเป็น Free Education แต่นั่นไม่ได้แปลว่าโรงเรียน
ประถมทุกโรงเรียนจะเป็นเช่นนั้นนอกจากเฉพาะที่ตั้งขึ้นตามพระราช
บัญญัติประถมศึกษา ซึ่งเวลานี้เรียกว่า โรงเรียนประชาบาล

ปฏิบัติมาแต่ตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา แต่ก่อนเคยเก็บ
 “คักษาพด” หรือพดด้วยวิธีอื่น ๆ ที่พระราชบัญญัติว่าไว้ ซึ่ง
 เทศบาลภิบาลจะคิดขึ้นและกำหนดผู้ใหญ่บ้านหรือรอง แต่มาภายหลัง
 มีการแก้ไขเด็กศึกษาพด เปลี่ยนเป็นพระราชทานเงินรัฐบาล
 ออกให้แทน เวลานี้เราใช้อยู่ที่สองวิธี แต่ต่อไปข้างหน้าจะคง
 ใช้หรือกลับไปให้เป็นจังกอบการศึกษาที่สุดแล้วแต่การณ

หลวงโกวิทอภัยวงศ์ กล่าวว่า ดังข้อความในข้อ ๓๑ ที่ว่า
 เมื่อการสอบไล่ของโรงเรียนใดหรือคณะใดเป็นที่เชื่อถือเทียบเคียง
 รัฐบาลจะงดเว้นการ สอบเสียแต่ถือเอาการสอบของโรงเรียน
 คณะนั้นว่าเสมอกับการสอบไล่ของรัฐก็ได้” นั้นมีความหมาย
 ทางใด ชนไหน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ ตอบว่า หมายความว่า การ
 สอบใดที่จะเป็นของรัฐบาล เช่นการสอบชั้นประโยค เช่นมัธยม ๖
 ประถมมัธยมบริบูรณ์ ที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร
 นั้นมีความรู้ในชั้นนั้นก็สมควรใหญ่ได้เต็มที่ ชั้นเหล่านี้รัฐบาลจึงต้อง
 สอบ ถ้าหากว่าโรงเรียนใดรัฐบาลได้วางใจว่าเป็นโรงเรียนที่สามารถ
 รัฐบาลอาจจะรับรองการสอบของโรงเรียนนั้นว่าเสมอกับรัฐบาลทำ
 ริงก็ได้ ที่เป็นแบบอย่างที่เขาทำกัน เพื่อว่าเราจะไม่รบกวนทำเสียเอง
 ทั้งหมด ปล่อยให้โรงเรียนหรือคณะบางคณะทำเองได้บ้าง

หลวงโกวิทอภัยวงศ์ กล่าวว่า ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
 ขบวนการได้อธิบายมานั้น ยังเห็นว่าไม่ดี เห็นว่าชั้นมัธยม ๘ เป็น
 ชั้นสูงสุดที่จะได้เข้าสู่ชั้นอุดม ซึ่งเปรียบประดุจเป็นกุญแจที่จะให้
 เข้าไปยังอุดมศึกษา ถ้าปล่อยให้ทำแล้วอาจจะยุ่งยาก เพราะวิชา
 ที่เรียนไม่เหมือนกัน ควรที่จะทำการควบคุมสอดปร้อมกัน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงขบวนการ ตอบว่า พฤติการณ์ที่
 เป็นอยู่เดี๋ยวนี้ก็ไม่ได้เปลี่ยนอะไร ชั้นมัธยม ๘ เรายกเป็นการสอบของ
 รัฐบาล แต่ว่าโรงเรียนเขาก็ให้ประกาศนียบัตรของเขาเหมือนกัน
 เช่น อัสสัมชัญ คริสต์เคียน วัฒนาวิทยา เป็นต้น ซึ่งแสดงว่าได้
 เรียนจบหลักสูตรของโรงเรียนเขาและเมื่อไปเข้ามหาวิทยาลัยก็จะได้
 สอบวิชาชั้นต้น แต่ถ้านักเรียน อัสสัมชัญ คริสต์เคียน ถ้าถือประกาศ
 นียบัตรของรัฐบาลก็เข้าได้ หากว่าเป็นประกาศนียบัตรของโรงเรียน
 เองแล้วก็ต้องสอบวิชาชั้นต้น

หลวงโกวิทอภัยวงศ์ กล่าวว่า เท่าที่ได้เรียนมาในโรงเรียน
 อัสสัมชัญ เขามักจะสนใจในทางภาษามาก ส่วนวิชาอื่นนั้นค่อนข้าง
 ข้างอ่อน และสำหรับคริสตเคียนก็ไปอีกอย่างหนึ่ง ถ้าเราสอบด้วย
 เองก็จะตัดข้อยุ่งยากได้ และเมื่อเวลาไปเข้ามหาวิทยาลัยก็จะได้ให้ถือ
 ประกาศนียบัตรของกระทรวงขบวนการเป็นใหญ่ ส่วนที่จะไปเข้า
 มหาวิทยาลัยเท่าที่เป็นอยู่นั้น สัมมคณาจารย์เข้าเรียนทางวิศวกรรม
 ศาสตร์ หรืออักษรศาสตร์ เราก็สอบเฉพาะวิชาพิเศษซึ่งเกี่ยวกับ
 วิชาที่จะเรียนนั้นโดยตรงเท่านั้น

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ กล่าวถึง วิธีต่างๆ ที่ใช้
 ยุโรปนั้นและอเมริกา อย่างวิธีที่รัฐบาลตนเองนั้น หมายความว่า
 ให้มหาวิทยาลัยสอบ อย่างเช่น แมคคาเดอริอา ของฝรั่งเศสนั้น
 หมายความว่าให้มหาวิทยาลัยสอบ เป็นการสอบชั้นศาสตราจารย์ ซึ่งของ
 กักตึงปฏิบัติอยู่เดี๋ยวนี้เหมือนกัน ส่วนวิธีที่ใช้ในอังกฤษไม่มี
 มาตรฐาน คือโรงเรียนจะสอนหลักสูตรขึ้นไปแค่ไหน ยิ่งหย่อนกว่า
 โรงเรียนอื่นอย่างไรก็ทำได้ ประกาศนียบัตรมีต่างๆ กัน เมื่อไปเข้า
 มหาวิทยาลัยก็สอบวิชาชั้นต้นก่อน การปฏิบัติของเราเดี๋ยวนี้ก็แล้ว
 ไปบังคับว่า โรงเรียนนั้นเวลาจบชั้น ๘ ของท่านแล้ว ต้องมาสอบ
 ชั้น ๘ ของข้าพเจ้าและโรงเรียนนั้น โรงเรียนนั้นก็ให้มาสอบนั้นไม่สู้เหมาะ
 ก็เป็นแต่เพียงบอกว่าเราจะมี การสอบได้ ใครจะสอบก็ได้ หรือ
 โรงเรียนไหนจะส่งมาสอบก็ได้ ตลอดจนบุคคลภายนอกแต่ต้องเสียค่า
 ธรรมเนียม ส่วนโรงเรียนอัสสัมชัญนั้น ไม่ค่อยจะส่งมาสอบ เพราะ
 วิชาสนใจมากแต่ในทางภาษา ในทางวิทยาศาสตร์ เดช ไม่แข็ง อีก
 ประการหนึ่งเราก็ได้เปิดช่องไว้แล้วว่า ถ้าทางโรงเรียนอัสสัมชัญจะมาเข้า
 ให้มหาวิทยาลัยสอบด้วย ถ้าความรู้ออกก็เข้าได้ ถ้าไม่ก็พอเข้าไม่
 ได้ด้วยเอง และสำหรับที่จะเข้าเรียนแพทยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิชา
 ธรรมศาสตร์นั้นอาจจะเข้าได้ยาก เพราะวิชาเหล่านี้ต้องการเลขสูง
 ก็เขาอาจเข้าเรียนทางอักษรศาสตร์ได้ ฉะนั้นที่ใด ข้างขวามือนั้นก็เพื่อ
 ให้ได้รับความสะดวกกว่าที่จะบังคับว่า ท่านต้องมาสอบที่ข้าพเจ้า

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ถ้าไม่มีผู้ใดชกถามบัญญัติ
ใดข้อใด ก็จะได้ดำเนินการประชุมถึงระเบียบวาระข้อ ๒ ต่อไป
ไม่มีผู้ใดชกถาม หรือคัดค้านประการใด ทำการแทนประธานสภา
จึงขอให้สภารับทราบถึงความมุ่งหมายในแผนกการศึกษาของชาติที่
อภิปรายมาแล้วเท่านั้น ที่ประชุมได้รับทราบไว้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ บัดนี้จะได้พิจารณาต่อ
ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการทำพินัยกรรม อันเป็นระเบียบวาระที่
ต่อไป เรื่องคณะกรรมการได้ทำรายงานเสนอตั้งที่แจกให้ทราบ
ทั่วกันแล้ว และไม่มีผู้ใดส่งข้อความหรือทักท้วงมา แต่ในบัด
นี้ผู้ใดคิดใจสงสัยจะถามอะไรอีกก็ได้

พระยาปรมมณีวิชาพูด เสนอให้เปลี่ยนภาวะที่ประชุมเป็น
อนุกรรมการเต็มสภา

ทำการแทนประธานสภาฯ อนุมัติ

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ ประธานกรรมาธิการ กล่าวว่
คำอธิบายอยู่ในบันทึก รายงานการตรวจร่างพระราชบัญญัติทำย
งานนี้แล้ว แต่มีพิมพ์ผิดอยู่ ๒-๓ คำ ฉะนั้นขอแก้ไขมาตรา
๓๓ บรรทัดที่ ๓ คำว่า “เขียนคยอวย” แก้เป็น “เขียนค้อย” มาตรา
๓๓ บรรทัดที่ ๕ เดช ๕ แก้เป็น ๖

พระสุธรรมวิจิตร กล่าวว่ ในมาตรา ๕ วรรค ๒ ที่ว่า
“การขุดบเพิ่มเติมหรือการแก้ไขเปลี่ยนแปลงอย่างอื่นซึ่งพินัยกรรม

ท่านว่าไม่สมบูรณ์ เว้นแต่จะได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขอย่างเดียวกับ
 พินัยกรรมนั่นเอง” คำว่า “อย่างเดียวกันกับตัวพินัยกรรมนั้น
 ” นั้น ไม่เข้าใจ เพราะการที่จะแก้ไขนั้นก็เป็นการแก้ไข ตัว
 พินัยกรรม ทำความในตอนที่อ้างว่า “ตามเงื่อนไขอย่างเดียวกับ
 พินัยกรรม” นั่นเอง ซึ่งเป็นอันเดียวกัน

พระยานิติศาสตร์ฯ กล่าวว่่า ที่มิได้เช่นนั้นหมายความว่า ใน
 การแก้ไขชุดใด ๆ ก็ตามจะต้องปฏิบัติการให้ถูกต้องอย่างที่ทำ
 พินัยกรรม ซึ่งวางเงื่อนไขไว้ดังข้อ ๓-๒-๓ และ ๔ (วรรคกัน) คือต้อง
 ะยานเช่นกำกับและแก้ไขต่อหน้าพระยาน มิฉะนั้นตัวพินัยกรรม
 จะแก้ไขอย่างใด ๆ ก็ได้ และมีอนุหาข้อนายก็จะเป็นผู้เขียนขึ้นเป็น
 ษาอังกฤษ ซึ่งได้มอบให้พระเวรมวิรัชชพากย์กับนายเนตร์ พุนวิวัฒน์
 รมชิกรรช่วยแปล ฉะนั้นบางที่พระเวรมฯ จะชี้แจงได้อีกก็ได้

พระเวรมวิรัชชพากย์ กล่าวว่่า ที่พระยานิติศาสตร์ฯ ได้อธิบาย
 ฉะนั้นก็ตรงกับความหมายแห่งภาษาดั้งเดิม ทั้งความที่เขียนไว้ก็ชัดเจนต้
 มีเห็นจะแก้ไขอีกอย่างไร

พระสุธรรมวิจิตรฯ กล่าวว่่า เพื่อให้ความชัดเจนขึ้น ขอให้
 ก็อย่างที่พระยานิติศาสตร์ฯ อธิบายนั้น

พระยาเทพวิฑูรฯ กล่าวว่่า ถ้าจะแก้แต่ก็ควรแก้ คำว่า “ตัว”
 มีน “การทำ” อ่านว่า “อย่างเดียวกันกับการทำพินัยกรรมนั่นเอง”
 บางที่จะทำให้เข้าใจง่ายขึ้น

พระสุธรรมวิจิตร วิจารณ์

นายสุรนต์ บัณฑิตานนท์ กล่าวว่า ในมาตรา ๒๐ (๓) ที่
“ ทายาทโดยชอบธรรมของผู้ทำพินัยกรรม หรือผู้รับมรดกตามพินัย
กรรม ” นั้น จะให้ความเข้าใจอย่างไรบ้าง เพราะตามความเข้าใจ
แล้วเป็นคนละคน ควรจะแยกออกได้เป็นคณะอนุมาตรา หรือเติม
คำ “ ของ ” ลงในความตอนหลังให้อ่านเป็นว่า “ หรือของผู้รับ
มรดกตามพินัยกรรม ” ให้ความแจ่มแจ้งขึ้น

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่า ที่จะแก้ไขอย่างไร
แล้วแต่ที่ประชุม เพราะเป็นของเก่าที่มีมาแต่เดิม

พระยาเทพวิฑูรย์ กล่าวว่า ถ้าจะแก้แล้วคงแยกความออกไป
เป็นคณะอนุมาตรา คือ “ ทายาทโดยชอบธรรมของผู้ทำพินัยกรรม
เป็นอนุมาตรา ๓ แล้วแยก “ ผู้รับมรดกตามพินัยกรรม ” เป็นอนุ
มาตรา ๔ เพราะถ้าจะเติมคำว่า ของ ลงไปและให้คงไว้เป็นอนุมาตรา
เดียวกันแล้ว ความจะผิดกันไป

นายสุรนต์ บัณฑิตานนท์ วิจารณ์

ที่ประชุมลงมติเห็นชอบด้วย และแก้ไขอนุมาตรา (๔) เดิม
เป็น (๕) (๕) เดิมเป็น (๖) (๖) เดิมเป็น (๗) (๗) เดิม
เป็น (๘) (๘) เดิมเป็น (๙) และ (๙) เดิมเป็น (๑๐)

พระยาปริศนาคณาธิบดี กล่าวว่า ในอนุมาตรา ๓ เก่า ที่
ทายาทโดยชอบธรรมของผู้ทำพินัยกรรม เป็นพะยานไม่ได้ ทนส่งคืน

ถ้าเป็นทายาทของผู้รับมรดกตามพินัยกรรม แล้วจะเป็นพยาน
หรือไม่ เพราะเห็นว่า เมื่อห้ามมิให้ทายาทโดยชอบธรรมของ
ผู้ทำพินัยกรรมเป็นพยานแล้ว ทายาทโดยชอบธรรมของผู้รับมรดก
ตามพินัยกรรมก็ควรต้องห้ามด้วย จึงอยากจะขอให้วินิจฉัยในชั้น
นี้ พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่า จำได้ว่า ในภาษาอังกฤษ
หมายถึงทายาทของผู้รับมรดกด้วย

พระยาเทพวิฑูรย์ กล่าวว่า ตามร่างที่เขียนมานั้นแต่ร่างเก่าที่
ทายาทโดยชอบธรรมของผู้ทำพินัยกรรมนั้น ตรงกับภาษา
อังกฤษว่า Statutory heir ของผู้ทำพินัยกรรม ฉะนั้นจึงเข้าใจว่า
เมื่อเป็น Statutory heir โดยชอบธรรมของผู้รับมรดกตามพินัยกรรม
แล้ว ควรอยู่ในเกณฑ์ห้ามด้วย

พระยามนชาตุราช กล่าวว่า ในอนุมาตรา ๕ โหม้นเมื่ออนุ
มาตรา ๓ เดิมแยกแล้ว ควรต้องแยกความออกเช่นเดียวกัน

พระยาปรีชานฤเบศร์ กล่าวว่า จะแยกหรือไม่นั้นขอให้ที่
ประชุมวินิจฉัยก่อนว่า ถ้าเป็นทายาทโดยชอบธรรมของผู้รับมรดก
ตามพินัยกรรมแล้ว จะเป็นพยานได้หรือไม่ แล้วจึงค่อยพูดถึง
การแยกที่หลัง อีกประการหนึ่งเห็นว่าสำหรับมาตราที่ยังเป็นปัญหา
อยู่ ควรมอบให้กรมการชดู่เข้าไปพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่า เรื่องนี้เกี่ยวกับ policy
เมื่อจะให้พิจารณาอย่างไฉน ก็ขอให้วาง policy ว่าจะเอาเพียงใด

มีฉะนั้นคณะกรรมการก็ไม่ทราบว่าจะทำลงไปอย่างไรจึงจะให้คงพอใจได้

พระยาศรีวิสารวาจา ถามว่า ความประสงค์ของพระยาปรีชานฤเบศร์นั้นคืออะไร

พระยาปรีชานฤเบศร์ กล่าวว่า ความประสงค์ที่จะทราบนั้น มีว่า ทายาทของผู้รับมรดกนั้นจะเป็นพยานได้หรือไม่ ถ้าหวักับความเห็นข้าพเจ้าเองนั้น เห็นว่า เมื่อห้ามทายาทของผู้ทำพินัยกรรมไว้ชั้นหนึ่งแล้ว ทายาทของผู้รับมรดกก็ควรที่จะห้ามด้วย

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวว่า ถ้าเช่นนั้น ขอเสนอให้เติมคำว่า "ทายาท" ลงในอนุมาตรา ๕ ใหม่ ต่อท้ายคำว่าสามีภริยาแล้วอ่านว่า "(๕) สามีภริยาทายาท หรือผู้สืบสันดานของทายาทโดยชอบธรรมของผู้ทำพินัยกรรม หรือของผู้รับมรดกตามพินัยกรรม"

พระยาปรีชานฤเบศร์ รับรองและว่าพอใจแล้ว

ทำการแทนประธานสภาฯ จึงเสนอที่ประชุมถึงข้อคำที่แก้กล่าวคือ เติมคำว่า "ทายาท" ลงในอนุมาตรา ๕ ใหม่ ดังข้างบนนี้ให้รับรอง สมาชิกส่วนใหญ่เห็นชอบด้วย เป็นอันตกลงให้แก้ไขได้

นายมังกร สามีเสน เสนอว่า ในอนุมาตรา ๖ เดิม (๗ ใหม่) มาตรา ๖ ที่ว่า "บุคคลผู้ต้องคำพิพากษาให้ถึงโทษตามมาตรา ๑๕๕ ถึง ๑๖๒, ๑๖๓ ถึง ๑๖๕ แห่งกฎหมายลักษณะอาชญา แต่กำหนด

พระยาเป็นพระยานไม้ไผ่ นั่น ท่านว่าไม่ให้เกินห้าปี นับแต่วันคำ
 พากษาถึงที่สุด” นั้นเห็นว่า คนที่ได้ทำผิดกฎหมายไปนั้น ก็
 ถูกจำคุกเป็นการตอบแทนผลของการกระทำแล้ว เมื่อออกมา
 ท่านว่าไม่ควรจะตั้งข้อรังเกียจอย่างไร อีกประการหนึ่งใช้ว่าจะ
 ทรกนได้ร้ายว่า คนนั้นคนนั้นเป็นคนถูกจำคุกมาแล้ว เพราะ
 เมื่อออกมาแล้วการอยู่กินหรือแต่งกายก็เหมือนกับเราเอง จึงไม่
 ควรจะรังเกียจ

นายกรัฐมนตรี้ รับรอง

พระยานิตีศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่ ในร่างเก่ากำหนดอายุไว้
 ห้าปี แต่ได้เปลี่ยนเป็นห้าปีตามความเห็นของนายถ้อยอีกประการ
 หนึ่งโทษที่กำหนดนั้นก็เป็นในฐานะแจ้งความเท็จ, ปลดอมหนังสือ เห็นว่า
 ควรให้มีไว้ เพราะการทำพินัยกรรมนั้นเกี่ยวกับการที่จะปลดอม
 ปลดงได้

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวว่ สำหรับเมืองไทยอนุมาตรา ๘
 ใหม่จะเอาออกเสียก็ได้ เพราะคุณยาก

พระยาปรีชานฤเบศร์ แถลงคดีค้านไม่เห็นด้วย และเสนอว่า
 ควรคงความไว้ เพื่อว่าจะเป็นเครื่องมือให้คนดำนกตัวและบำรุง
 วิชา Credit ของตัวให้ดีขึ้นถ้าไปทำผิดชนิดนั้นแล้ว จะเป็นพระยาน
 ในการทำพินัยกรรมไม่ได้ ถ้าปล่อยเสียก็จะมีเครื่องมือยึดเหนี่ยวไว้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ที่ได้อภิปรายมาแล้วสำหรับ
 อนุมาตรา ๘ ใหม่ นี้ มีความว่าจะให้ตัดความในอนุมาตราที่ออกฝ่าย

หนึ่ง อีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่าควรคงไว้ ^๕ ฉะนั้นจึงขอถามความหนัก
ที่ประชุมว่าจะเห็นอย่างไรขอให้ลงมติ ^๕ สมาชิกส่วนใหญ่ลงมติเห็น
สมควรให้ตัดออก เป็นอันว่าที่ประชุมตกลงตามนี้ และให้แก้คำ
เดขอนุมาตราให้เข้ารูปแบบตามเดิม ^๕ คือ อนุมาตรา ๘ ใหม่เป็น
อนุมาตรา ๗, อนุมาตรา ๘ เป็น ๘ อนุมาตรา ๑๐ เป็น ๙ ตามแบบที่

ครั้นแล้ว ทำการแทนประธานสภา ฯ ได้กล่าวสรุปความที่
อภิปรายมาแล้วแต่ต้นว่า ตามที่ได้พิจารณามาแล้วมีแก้ไขมาตรา
(๔) บรรทัดสุดท้าย แก้คำว่า “ตัวพินัยกรรมนั้นเอง”
เป็น “การทำพินัยกรรมนั้นเอง” ในมาตรา ๓๓ บรรทัด ๔ แก้คำว่า
“๕” เป็น “๖” ในมาตรา ๒๐ แยกอนุมาตรา ๓ เป็น ๒ อนุมาตรา
คือ “(๓) ทายาทโดยชอบธรรมของผู้ทำพินัยกรรม, และ (๔)
ผู้รับมรดกตามพินัยกรรม” กับตัดอนุมาตรา ๖ เก่าออกทั้งหมด
ฉะนั้นตามที่แก้ไขแล้วนี้ ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้าน หรือมีความเห็นอย่างไร
อื่นอีก ก็ขอให้ลงมติรับรองให้น้ำร่างพระราชบัญญัติ^๕นี้
ถวาย เพื่อออกประกาศใช้ได้ ไม่มีผู้ใดคัดค้าน ที่ประชุมได้ลงมติ
ให้น้ำร่างพระราชบัญญัติที่พิจารณามาแล้วนั้นอันทั้งหมด^๕ ถวายเพื่อ
ทรงลงพระปรมาภิไธยออกประกาศใช้เป็นกฎหมายได้

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่่า บัดนี้จะได้พิจารณาญัตติ
ที่ ๓ เรื่องร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมวิธีพิจารณาความอาชญา
พุทธศักราช ๒๔๗๕ ต่อไป

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าวอ้างว่า ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมวิธีพิจารณาความอาชญาญ^๕ เป็นเรื่องที่ดีสำหรับผู้อำนวยการเจ้าพนักงานฝ่ายตำรวจและฝ่ายปกครอง บางตำแหน่งที่มีอำนาจในการที่จะออกหมายจับ หมายค้นบ้านเรือนและหมายเรียกพระยานไต้ อำนาจเช่นนี้เคยมีพระราชบัญญัติออกไว้แล้วแต่ ค.ศ. ๒๔๗๒ ครั้นต่อมาตำแหน่งหน้าที่การงานมีการเปลี่ยนแปลงก็เป็นลำดับ จึงมีการตั้งระดับชั้นกันมาก มาประกอบกับการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งเจ้าพนักงานตำรวจโดยมาก เพราะฉะนั้นจำเป็นต้องแก้ไขว่าตำแหน่งเจ้าพนักงานตามโครงการใหม่ เช่นเจ้าพนักงานตำรวจชนิดลาดและตำแหน่งรองอธิบดี เป็นต้น และเจ้าพนักงานเหล่านี้เป็นตำแหน่งที่เทียบเท่ากับตำแหน่งตามที่ให้อำนาจไว้ในกฎหมายเดิม กล่าวคือ นอกจากที่จะเปลี่ยนเรียกชื่อตำแหน่งให้เข้ารูปตามที่เป็นอยู่เวลานี้ ตำแหน่งก็ไม่มีอะไร และหวังว่าจะไม่เป็นปัญหา

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวอ้างว่า ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย แถลง มาแล้ว นั้นก็ เห็นว่าไม่น่าจะมี ปัญหาอะไร เพราะถ้าไม่ขัดข้องแล้วก็ขอให้ลงมติ ไม่มีผู้ใดคัดค้าน สมาชิกทั้งหมดลงมติเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัติที่เสนอ เป็นอันว่า ประชุมลงมติให้นำร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพิจารณาความอาชญา พุทธศักราช ๒๔๗๕ ขึ้นทูลเกล้า ฯ ถวายเพื่อออกประกาศไว้เป็นกฎหมายได้

ทำการแทนประชาชนสภาฯ กล่าวว่ามีคนจะได้ปรึกษาถึงนิติ
ที่๔ คือพระราชบัญญัติรถตากแก๊สเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๕ ต่อไป

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย แถลงว่า เรื่องร่างพระ
ราชบัญญัติรถตากแก๊สเพิ่มเติมนี้ เป็นเรื่องที่ได้รับความคิดเห็นจาก
คณะกรรมการราษฎรไปคราวหนึ่งแต่ครั้งก่อนโน้น คดีนี้มีเหตุผลเรื่อง
อื่นเข้ามาเกี่ยวข้อง แต่ได้ตกลงมา บัดนี้จนเวลาดาจรถยนต์
สำหรับปีใหม่แล้ว จึงตกลงเสนอให้เร่งรัดจัดทำให้ทันการประกาศจ
จรถยนต์ หักแห่งการแก้ไขทั้งหมด เดิมบังคับไว้ทำให้รถตากจ
จรถยนต์หนึ่ง ๓ ครั้งแต่เรียกค่าธรรมเนียมกันละ ๒ บาท ต่อเดือน
คือคราวละ ๔ เดือน เป็นเงิน ๘ บาทต่องวด แต่บัดนี้กำหนดให้จ
จรถยนต์เป็น ๒ งวด ๆ ละ ๓๒ บาท นอกจากนี้ก็ไม่อะไรแก้ไข

นายมังกร สุ่มเสน กล่าวหาว่า เท่าที่เป็นมาด้วยรัฐบาลได้เอาใจ
ใส่แต่ในเรื่องที่จะเก็บภาษีแพง ไม่ได้เอาใจใส่ถึงเรื่องที่ได้จำกัด
จำนวนรถตากไว้ ๓,๐๐๐ คัน แต่ไม่ได้จำกัดอัตราค่าเช่า และค่าโดย
สารไว้ เช่นนี้แม้ว่ารัฐบาลจะไม่ทำไปในทางที่เรียกว่า monopoly
ก็เสมือนเป็น monopoly เพราะเวลาดำเนินการก็มีแต่จรรยาบรรณ
ใครจะอนุญาตทำอีกก็ไม่ได้ จึงเห็นว่ารัฐบาลควรระวังผลประโยชน์ของ
คนจน คือพวกที่ต้องจะเช่ารถตากหากินบ้าง ค่าเช่าที่เป็นอยู่เวลานี้

กัของได้กำไรตั้ง ๓๐๐% ต่อคืนและแม้จะได้ลดค่าเช่าลงมา ๓๐%
อีกด้วย เจ้าของโรงรถตากยังมีกำไรอยู่อีกมากมาย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตอบว่า ปัญหาต่างๆ
เกี่ยวโรงรถตาก อัตราค่าเช่า ฯลฯ นั้น เป็นข้อที่ได้ตกลงกัน
ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี ว่าสำหรับปีต่อไปจะจัดการกิจการรถตาก
ของเทศบาล แต่ในระหว่างที่ยังไม่พร้อมจะจัดให้เป็นของรัฐบาล
คณะรัฐมนตรีได้ให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณารูปการ และได้นำ
ข้อรายละเอียดไปเมื่อวานนี้แล้ว คงจะได้ประชุมเรื่องนี้ในคราว
ประชุมหน้า ส่วนประกาศที่จะออกนั้นไม่เกี่ยวกับปัญหานี้ ถึงแม้จะจัด
เป็นของรัฐบาลหรือเทศบาลก็ต้องจดทะเบียน

นายพิลาศ โอสถานนท์ กล่าวว่ ปัญหาเรื่องรถตากในเมือง
ไทย เท่าที่ได้สังเกตเห็นในภายหลังที่ได้ไปดูการมา สำหรับบ้านเมือง
อื่นเขาเห็นว่าเป็นภัยแก่การสัญจร จึงพยายามที่จะจำกัดให้ลดน้อย
ลงเพื่อความปลอดภัยแก่ประชาชนผู้ไปมา เช่นกับที่รถชนกันบางที่ก็
เกิดเพราะรถตากเกาะเกาะติดทางบ้างเป็นต้น จึงเห็นว่าเราควรพยายาม
จำกัดให้จำนวนรถตากให้ลดน้อยลง และเมื่อ นายมังกร ตามเส้น
ได้กล่าวถึงเรื่องรถตากจะช่วยเหลือคนจนในการจะให้ มีข้อบัญญัติให้
กำหนดอัตราค่าเช่าให้ถูกลง ก็เห็นใจในข้อเสนอนั้นมานั้น แต่ยังมี
มีสงสัยอยู่อีกข้อหนึ่งว่า ความขรรคมตรรถตากในกรุงเทพฯ นี้มักจะ

เห็นรถใหม่ ๆ ทุกคัน ครั้นต่อจากที่ที่ทะเลเบียนแล้ว ๒-๓ วัน กลายเป็นรถเก่า รถใหม่ไม่ค่อยเห็น นี่เขาทำกันอย่างไร?

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าวว่ ปัญหาเรื่องรถตกน้เป็นขุระใหม่ของเรา คือ ว่า ในการที่จระกำหนดจำนวนอัตราค่าเช่า จะให้มีเพียงไตนั้น เป็นเรื่องที่มีมากนักหนาแล้ว แต่ทางกระทรวงได้พยายามจัดขึ้น โดยเห็นว่าจะเป็นอันตรายจึงจำเป็น ต้องทำไปเช่นนั้น มีโดยมากที่ได้ยื่นคำร้องเข้ามา ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเห็นว่า เป็นปัญหาที่ยากไม่ควรให้อยู่ในมือเอกชน จึงตกลงให้ตั้งกรมการขนส่งเพื่อคิดจัดทำเป็นของรัฐบาล โดยมุ่งหมายจะไม่เพิ่มจำนวนขึ้น ส่วนในข้อที่ว่า รถตกเวลาจอดทะเลเบียนใหม่ พอต่อไป ๒-๓ วันกลายเป็นเก้านั้นยาก เพราะเวลาจอดทะเลเบียนไปแล้วก็มีเจ้าหน้าที่ดูแลอยู่เสมอ บางที่พระยามุรเศศดุรงกิจ อธิบดีกรมตำรวจจะชี้แจงได้

พระยามุรเศศดุรงกิจ แถลงว่า เรื่องรถตกนั้นก็เคยได้ยื่นมาแต่ก่อนว่า เมื่อเวลาจอดทะเลเบียนไปแล้วเปลี่ยนสภาพไป แต่จะมีความจริงเพียงไตนั้นไม่ทราบ มาตอนนั้นข้าพเจ้าได้พยายามกดรถขึ้นอย่างที่สุด ในการที่ที่ทะเลเบียน ได้วางเลขดำดับตามวงด ๆ ไปก็ได้ทุกแห่ง จนที่สุดผ้าปูเบาะ ซึ่งแต่ก่อนไม่มี เดี่ยวนี้ได้ไว้ ถ้าหากว่ามีส่วนใดขาดจากที่ที่ไปแล้ว หรือที่ผ้าปูเบาะไม่มีเลข ก็ได้เรียกมาปรับปรุง อย่างน้อยคันละ ๓ บาทเสมอและให้แก่ตำรวจ หรือถ้าบุคคลภายนอกจับได้หรือแม้แต่บอกตำรวจก็ยินดีจะให้เงินค่าปรับแก่ผู้นั้นเหมือนกัน

นายวิชาศ โอสถานนท์ ถามว่า ก่อนที่จะจับ อยากทราบว่าจะ
เกิดได้อย่างไรว่าเป็นรถใหม่รถเก่า

พระยาบรูณวงศ์ภูบาล ตอบว่า ที่รถมีเลขประจำมี, งวดที่ได้
กแห่ง เช่น ล้อ ตัวถึง บังโคลน และผ้าปูเบาะ และเลขนั้น ๆ
จะต้องตรงกันทุกอัน

นายมังกร สุ่มเสน กล่าวว่่า เมื่อรัฐบาลเองยังจัดการเอง
ไม่ได้และจะขึ้นภาษีเช่นนี้เห็นว่าจะเป็นโอกาสให้พวกเจ้าของโรงรถขึ้น
อัตราค่าเช่ารถขึ้นอีกควรจัดการบ้าง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าวว่่า ที่ออกพระราช
บัญญัติทั้งนี้ไม่ได้ขึ้นภาษีอย่างใดเลย เป็นแต่เพียงว่าแต่ก่อนให้เสีย
๓ งวด เดี่ยวจำกัดให้เสีย ๒ งวด ส่วนค่าภาษ่นั้นเท่าเดิมไม่ได้ขึ้น

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า ที่ได้อภิปรายกันมาแล้ว
ก็ไม่มีปัญหาอะไร ฉะนั้นถ้าไม่มีผู้ใดสงสัยคดีใจจะตกห้องถามอะไรอีก
ก็จะได้ลงมติ ไม่มีผู้ใดทักท้วง ทำการแทนประธานสภาฯ จึงขอให้
สมาชิกงดมติรับรอง สมาชิกทั้งหลายลงมติเห็นชอบในร่างพระราช
บัญญัติที่พิจารณา เป็นอันว่าที่ประชุมให้นำร่างพระราชบัญญัติรถลาก
แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๗๕ ขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อออกประกาศ
ใช้เป็นกฎหมายได้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า ญัตติ ที่ ๕ คือร่างพระราช
บัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตต์เพลิงไหม้ที่ถนนจักรวรรดิ ตอน

ถนนสำเพ็ง จังหวัดพระนคร พุทธศักราช ๒๔๗๕ กับ ญัตติที่ ๖ ก่อ
ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตต์เพลิงไหม้ที่ตรอกอศิรา
นุภาพ ตำบลบ่อนเจ็ดวเนินม จังหวัดพระนคร พุทธศักราช ๒๔๗๕
นี้ ความหมายเช่นเดียวกัน ควรรวมพิจารณาในโอกาสเดียวกันได้

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าวว่า ญัตติที่ ๕
และที่ ๖ นั้นมีใจความอย่างเดียวกัน จะมีก็แต่สถานที่ซึ่งกำหนดเขต
เพลิงไหม้เท่านั้น คือ แห่งหนึ่งในเขตต์ริมถนนจักรวรรดิ อีกแห่งหนึ่ง
ที่ตรอกอศิรา นุภาพ ตำบลบ่อนเจ็ดวเนินม และการออกพระราช
บัญญัติครั้งนี้กระทำขึ้นโดยท่านองที่ได้ปฏิบัติมาและสภา ฯ ก็ได้
พิจารณาเห็นชอบไปแล้วหลายคราว จึงหวังว่าจะไม่มีปัญหาอะไร

ทำการแทนประธานสภา ฯ กล่าวว่า เรื่องที่ ๒ นั้นออกใน
ท่านองเดียวกับที่เราเคยทำมาแล้ว จึงน่าจะไม่มีปัญหา ฉะนั้น
ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านแล้วขอให้ลงมติรับรองต่อ ไม่มีผู้ใดคัดค้านแต่ที่
ประชุมลงมติให้นำร่างพระราชบัญญัติทั้งสองที่เสนอขึ้นมาพิจารณานี้
ขึ้นทุกเกล้า ฯ ถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยและประกาศใช้เป็นกฎหมาย
หมายได้ คือ

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตต์เพลิงไหม้ที่ริม
ถนนจักรวรรดิ ถนนถนนสำเพ็ง จังหวัดพระนคร พุทธศักราช
๒๔๗๕ และ

ร่าง พระราชบัญญัติ ควบคุม การก่อสร้างใน เขตต์เพลิงไหม้ที่
ตรอกอศิรา นุภาพ ตำบลเจ็ดวเนินม จังหวัดพระนคร พุทธศักราช
๒๔๗๕

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่ามีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหา รัฐธรรมนูญ ๒-๓ มาตรา และเกี่ยวกับสภามาคมนครราชสีมา ได้มีสมาชิก และกรรมการตามหัวเมืองถ้ามมา จึงได้มีหนังสือถึงสภาเพื่อขอให้อธิบายความหมายแห่งรัฐธรรมนูญ ดังที่บัญญัติในมาตรา ๖๒ แห่งรัฐธรรมนูญว่า “ท่านว่าสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้ทรงไว้ซึ่งสิทธิเด็ดขาดในการตีความแห่งรัฐธรรมนูญ” คือว่าเปลี่ยนแปลงความในรัฐธรรมนูญสภาจะต้องเป็นผู้แปล ปัญหาที่ว่า ในมาตรา ๑๔ กล่าวถึงว่าภายในบังคับแห่งกฎหมายบุคคลย่อมมีเสรีภาพ บุรณ ๑๓ ๑๓ ๑๓” ที่นี้คำตั้งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างๆ ออกห้ามมิให้ข้าราชการเป็นสมาชิกในสภามาคมนครราชสีมา ในการตีเสรีภาพของเขา และในมาตรา ๕๐ มีว่า “รัฐมนตรีได้รับแต่งตั้งให้บัญชาการกระทรวงทบวง การต้องรับผิดชอบในหน้าที่ของตนต่อสภาผู้แทนราษฎรในทางรัฐธรรมนูญ” ฉะนั้นเมื่อคำสั่งออกไปนั้นเกี่ยวเนื่องกับรัฐธรรมนูญเช่นนี้แล้วสงสัยว่าจะมีผลเพียงใด นั้นจึงได้มีหนังสือมาเรียนปฏิบัติต่อสภา ดังมีความต่อไปนี้

“สำนักงานคณะกรรมการ

พระราชอุทยานสราญรมย์

วันที่ ๑๖ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕

ยง เสด็จข้าราชการสภาผู้แทนราษฎร

ด้วยสมาชิกสภามาคมนครราชสีมาอ้างว่ากระทรวงต่าง ๆ ได้ ออกคำสั่งห้ามข้าราชการเข้า สภามาคมนครราชสีมาโดยไม่มีกฎหมายให้อำนาจทำได้

เช่นนี้ และตามคำสั่งนี้ยังห้ามพาดพิงไปถึงสมาชิกแห่งสภาผู้
 ราษฎรด้วย เขาจึงถามลงด้วยมายังข้าพเจ้า รวมความสำคัญ
 (๑) เดรัฎาพตามรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๓๕ นั้นจะจำกัดได้ก็แต่เม
 มีบทกฎหมายบังคับไว้มิใช่หรือ? และ (๒) ตามมาตรา ๕๐ บัญญัติ
 ว่า “รัฐมนตรีบัญญัติราชการกระทรวงทบวงการต้องรับผิดชอบในท
 ที่ของตนต่อสภาผู้แทนราษฎร” ซึ่งแปลว่าสภามีอำนาจควบคุม
 รัฐมนตรี แต่ตามที่ปรากฏในคำสั่งที่อ้างมาแล้วจำกัดเดรัฎาพ
 สมาชิกสภา จึงมีผู้ถามสงสัยว่ามีเป็นการที่รัฐมนตรีเข้าควบคุม
 สมาชิกแห่งสภาหรือ

โดยเหตุที่ข้าพเจ้ามีหน้าที่ทำการแทนสภานายกสภามาคนละราย
 และทั้งเป็นสมาชิกของสภา จึงขอหารือมายังท่านโดยอาศัยรัฐธรรมนูญ
 มาตรา ๖๕ ว่า คำสั่งของกระทรวงทบวงการ กะทบกระเทือน
 รัฐธรรมนูญมาตราต่าง ๆ อันควรจัดการแก้ไขอย่างไรหรือไม่?
 ท่านจัดการให้สภาได้อวินิจฉัยปัญหา เพื่อข้าพเจ้าได้ตอบสภา
 แห่งสภาคณะได้จะเป็นบุญคุณมาก

ขอได้นำความเรียนผู้ทำหน้าที่ประธานแห่งสภาด้วย

ควรมิควรแต่จะโปรด

พระยามิตติศาสตร์ ไพศาลย์

ลงนามในตำแหน่งสภานายก ฯ”

สำเนา)

๓๒๗/๓๗๗๔

กระทรวงยุติธรรม

วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๗๕

ปลัดทูลฉลองกระทรวงยุติธรรม เวียน อธิบดีผู้พิพากษาศาล
พระราชอาญา

ด้วยท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีบัญชาให้แจ้งมา
คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติเมื่อวันที่ ๑๖ เดือนธันวาคม
ซึ่งราชการทั้งทหารและพลเรือนไม่ว่าประเภทใดๆ รวมทั้งสมาชิก
กษัตริย์แทนราษฎรประเภทที่ทรงเดือกตงด้วย ฉะนั้นสมาชิก
ของสมาคมที่เกี่ยวข้องกับการเมือง ส่วนการที่ราชการจะเข้าเป็น
สมาชิกสมาคมใด ๆ ต่อไปนี้ ทางราชการจะได้วางระเบียบข้อใดตาม
สมควร ในระหว่างเวลานี้ยังมีได้มีระเบียบเช่นว่านี้ ให้ข้าราชการทั้ง
กองกลางเข้าเป็นสมาชิกสมาคมใด ๆ ทั้งสิ้น และขอให้เป็นที่เข้าใจ
สำหรับสมาคมคณะราษฎรนั้นให้ข้าราชการต่าง ๆ ต้องได้ออก
เขตในเวลานี้ ข้าราชการผู้มีหน้าที่อยู่ในสมาคมนั้น ให้คงอยู่ต่อไป
นอกอำนาจสมาคม จะหาตั้งเปลี่ยนแปลงได้ก่อน แต่จึงให้ออกก็ได้ ฉะนั้น
ให้ท่านตั้งข้าราชการในศาลปฏิบัติตามที่กล่าวนี้จงทั่วกัน.

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) พระยามโหสถศรีพิพัฒน์

ครั้นแล้วได้กล่าวต่อไปว่า ข้าพเจ้าเองก็ไม่คิดกันว่าประกาศจะห้ามข้าราชการเข้าสมาคม แต่เห็นว่าจะต้องทำเป็นกฎหมายจะมีคำสั่งเลขๆ นั้นถึงดี จึงขอเสนอสภาว่าคำสั่งของรัฐมนตรีกว่าการกระทรวงออกไปในเรื่องนั้นใช้ได้พอดี หรือว่าต้องออกเป็นกฎหมาย

พระยาศรีวิสารวาทา แถลงว่า คำสั่งที่ได้ออกไปแล้วนั้น ก็ได้ปรึกษาหารือกัน โดยที่เห็นว่าที่ได้ห้ามก็มีแต่ข้าราชการประเภทประจำ ซึ่งเสมือนว่าเป็นเช่นเดียวกับเครื่องมือของรัฐบาลในการที่จะบริหารราชการแผ่นดิน ข้าราชการประเภทการเมืองนั้นมิเข้าๆ ออกๆ ตามคราวตามสมัย ฉะนั้นจึงต้องอาศัยความชำนาญของข้าราชการประเภทประจำ ผู้ซึ่งได้คุ้นเคยแก่งานการมาแต่เป็นเวลายาวนาน ทั้งยังไม่จำเป็นที่จะให้ข้าราชการประจำเกี่ยวข้องกับการเมือง เพื่อให้ราชการประเภทนี้มีความมั่นใจในราชการยิ่งขึ้น เรื่องเช่นนี้ในอารยะประเทศก็มีห้ามมิให้ข้าราชการประจำเกี่ยวข้องกับทางการเมืองเหมือนกัน ซึ่งเป็นระเบียบที่ใช้กันทั่วโลก เหตุนี้จึงห้ามมิให้ข้าราชการประจำของเราเกี่ยวข้องกับสมาคมการเมืองใดๆ ส่วนสมาชิกและผู้แทนราษฎรที่ไม่ตกอยู่ในฐานะที่เป็นข้าราชการประจำแล้วก็ไม่ขัดข้องประการใดในการที่จะเป็นสมาชิกในสมาคม

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวหา ที่ได้ทราบมาและได้สนทนากับนายแดงกาด นายแดงกาดก็กล่าวไว้ในฝรั่งเศสมีพระราชบัญญัติออกฉบับหนึ่งห้ามข้าราชการเข้าเป็นสมาชิกในคณะกรรมการเมือง แต่ใน

เมื่อเสร็จแล้วก็ได้ให้นำเสนอคณะรัฐมนตรี ๆ จึงได้ตั้งกรรมการ
คณะหนึ่ง ซึ่งเวลานี้ยังอยู่ในระหว่างกรรมการพิจารณา ยังไม่
เสนอคณะรัฐมนตรีอีกทีหนึ่ง เพราะฉะนั้นเมื่อเสนอเมื่อใดคณะ
รัฐมนตรีก็จะได้ประชุมในคราวต่อไป เสร็จแล้วก็หวังว่าจะได้ทราบ
ทุกกัน ดังนั้นชั้นของการเศรษฐกิจจึงมีอยู่แค่นี้

นายบุญ สืบแสง กล่าวว่ามีผู้ยึดมั่นที่ทราบว่ามีรัฐบาลได้รับ
ทำอยู่แล้ว แต่ยึดมั่นไปเพราะทางที่ควร เรื่องนี้ควรจะเริ่มตั้งเมื่อ
มานานแล้ว

นายมานิต วสุวัต กล่าวว่ามีผู้ยึดมั่นที่ทราบว่ามีรัฐบาลได้รับ
เรื่องอื่น คือในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และเป็น
เจ้าของหนังสือพิมพ์ ๒ ฉบับ ได้มีประชาชนแถมเพื่อน ๆ มาตาม
ถึงเวลาแล้วหรือยังที่สภาจะเปิดโอกาสให้ประชาชน แดงพวกหนังสือ
พิมพ์เข้ามาฟังการประชุมได้ จึงได้ตอบว่าจะพยายามเวียนถามสภา
ฉะนั้นจึงอยากขอให้วินิจฉัยในเรื่องนี้

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวว่ามีผู้ยึดมั่นที่ทราบว่ามีรัฐบาลได้รับ
แต่ความจริงก็ได้ยินอยู่บ้าง ที่ว่ามีผู้จะมาฟัง แต่ก็เคยมีผู้
หวังจะเป็นCandidate รม. เต็ม ๆ เข้ามาทาบถามอยากจะทำมาฟังเพื่อ
เรียนรู้อิทธิการที่กระทำกันในสภาอยู่บ้างเหมือนกัน ฉะนั้นก็เห็นจะถึง
เวลาบ้างแล้ว แต่ว่าจะต้องจำกัดจำนวนมิให้มาพูดพาดำ เพราะ
ที่ของเราทำยังไม่สำเร็จ

พระยานติศาศ์ตรีไพศาลย์ กล่าวว่ ในปาร์ตี้เมนต์อังกฤษ
 ทยเข้าไป เขาไม่ให้ใครเข้าไป Freely ต้องมีนามบัตรของสมาชิก
 นำเข้าไป และเมื่อตรวจงานรับเรือรบฝรั่งเศส ท่านอธิการฯ ทด
 ษได้ถามข้าพเจ้าว่าการประชุมสภาของเราเป็นไปรวดเร็วหรือ
 ข้าพเจ้าได้ตอบไปว่าไม่ช้าก็คงจะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าฟังได้

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่ ระเบียบการของเราก็ก่าดัง
 พิจารณาอยู่ ถ้าจะให้ดีขึ้นก็ควรรองานกว่าระเบียบใหม่เดี๋ย
 วกว่า

นายวิฑิต ใสถานนท์ กล่าวว่ ในการที่จะรือไปจนกว่า
 ระเบียบใหม่ออกนั้นจะช้า เพราะเมื่อเดี๋ยวก่ก็ต้องเรียนระเบียบ
 อยู่อีก และมีความเห็นไปก่าว่าในการเปลี่ยนแปลง การปกครอง
 กอน ผู้เริ่มก่อการมีสงจะรับรู้เห็นอยู่มาก และค่อไปคงจะเป็นผู้
 ู้เห็นอยู่อีกเป็นอันมาก ทำไม่ถึงจำกัดไม่ให้เข้ามาฟังด้วย เห็น
 เป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะให้เข้ามาฟังการประชุมด้วย ถ้ารับ
 วมสงบเรียบร้อยนั้น เห็นว่าผู้เริ่มก่อการคงไม่ประพฤตขัดขึ้นให้
 คุกคามรำคาญเป็นแน่

นายมานิต วสุวัต กล่าวว่ เมื่ออนุญาตให้ผู้เริ่มก่อการแล้ว
 อนุญาตให้พวกหนังสือพิมพ์เข้ามาได้ด้วย และข้าพเจ้าจะได้ค่งให้
 วมานั่งฟัง เพราะเท่าที่ปฏิบัติอยู่นั้นของนั่งฟังและเป็นผู้แทนด้วย ทำ
 หนดายอย่างไม่สะดวก

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่่า เมื่อมีที่ทางไม่พอ เห็นว่่า
ถ่ายทอดเตียงลงไปชั้นล่างพระที่นั่งก็เห็นจะเหมาะดี

หลวงประดิษฐมนูธรรม กล่าวว่่า เมื่ออนุโตมการไปพลาง
ก่อนในขณะที่เรายังไม่มีที่ทางเพียงพอ ขอมอบให้เป็นหน้าที่เดชาธิการ
สภาจะจัดการในเรื่องนี้ และการที่จะเข้ามาในที่นี้ มีสมาชิกนายหนึ่ง
และรับรองนายหนึ่ง ให้เป็นระเบียบภายใน แต่ต้องมี Conditions
ว่่าจะให้ความพอใจแก่เดชาธิการ จึงออกตัวให้เท่าจำนวนที่นั่งจะมี
ให้ ส่วนการจะเป็นไปอย่างไคนั้น ให้ประชาชนใช้อำนาจได้เต็มที่
เพราะเกี่ยวกับการรักษาระเบียบในที่ประชุม

นายบรรจง ศรีจรรยา เสนอขอให้เริ่มอนุญาตให้คนเข้าฟังได้ แะ
คราวประชุมในวันศุกร์หน้าเป็นต้นไป

ทำการแทนประธานสภาฯ กล่าวว่่า ถ้าทำได้ก็ขอให้เป็นไป
เช่นนั้น

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๔๐ นาฬิกา

หลวงศหกรรมบดี

นายปพาที บุญ-หลง

นายสิงห์ กลางวิสัย

นิติศาสตร์

ปรีชาคุณาสถ์

วุฒิศาสตร์

จรรยา

นายมังกร

ผู้จัดรายงานการประชุม

ศรยุทธ

รายงานเรื่องตรวจร่างพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการทำพินัยกรรม พ.ศ. ๒๔๗๕

ตามสัญญาที่ราษฎรได้ลงมติตั้งคณะกรรมการ คือ ให้พระยา
ภักดีดำรงไพศาลย์ เป็นประธานพร้อมด้วย พระเวียงวิรัชชพากย์
หลวงเสนาบดีโยธารักษ์ หลวงชำนาญนิติเกษตร หลวงอรรรถกิต
ติ์ หลวงบรรณกรโกวิท นายดิเรก ชัยนาม นายหงวน ทอง
ระเสริฐ กับนายเนตร์ พูนวิวัฒน์ เป็นกรรมการตรวจพิจารณา
พระราชบัญญัติ คณะกรรมการได้นัดประชุมกันครั้งแรก
เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ โดยอาศัยห้องประชุมของกระทรวงยุติ
กรรม ได้ปรึกษาตรวจแก้ร่าง มีส่งสัยหลายแห่ง จึงได้เชิญนาย
ของผู้ร่างเดิมมาประชุมด้วย ตกกลงกันดังต่อไปนี้ คือ

(๑) ยกมาตรา ๕ ไปเป็นมาตรา ๖ และมาตรา ๖ กลับมา
เป็นมาตรา ๕ เพราะมาตรา ๖ เดิมเป็นบทว่าด้วยแบบพินัยกรรมจึง
กลับเอามาไว้เสียตอนต้น

ในมาตรา ๕ ใหม่ แก้อันมาตรา (๑) จากคำว่า “ผู้ทำ
พินัยกรรมหรือบุคคลอื่นเป็นผู้เขียนขึ้น” เป็น “ต้องทำเป็นหนังสือ”
เพื่อให้ข้อความกว้างขึ้น โดยจะเขียนหรือจะพิมพ์ก็ได้ และ
ร่างใหม่ว่า “ต้องทำเป็นหนังสือ” ย่อมจะต้องเข้าใจอยู่แล้วว่าผู้
พินัยกรรมหรือบุคคลอื่นเป็นผู้เขียนหรือพิมพ์ก็ได้ จึงไม่ต้อง

เขียนคำว่า ผู้ทำพินัยกรรมหรือบุคคลอื่นลงไปให้รู้งริง โดยเปิด
ประโยชน์

ในอนุมาตรา (๔) คำว่า “พยานทุกคน” ก็เป็น “พยาน
อย่างน้อยสองคน” เพื่อให้ความศักดิ์กับอนุมาตรา (๓) เพราะ
ความประสงค์คือการพยาน ๒ คนเท่านั้น กับคำว่า “พยานต้อง
อยู่พร้อมกันณที่นั้น” “ก็ เป็น พยานเหล่านั้นต้องอยู่พร้อมกันณที่
นั้น” คือหมายความว่า ให้พยานทั้ง ๒ คนนั้นอยู่พร้อมกันแต่ข้อหนึ่ง
ให้ตรงกับคำในภาษาอังกฤษ มิฉะนั้นจะอยู่ที่นั้นคนละคราก็ได้

• ในตอนท้ายมาตรา^{*}เพิ่มความเรื่องขุดแก้เพิ่มเติมว่า “การขุด
ตบเพิ่มเติมหรือการแก้ไขเปลี่ยนแปลงอย่างอื่นซึ่งพินัยกรรมนั้นท่าน
ว่าไม่สมบูรณ์ เว้นแต่จะได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขอย่างเดียวกับตัวพินัย
กรรมนั้นเอง” ถ้าไม่ได้ความนี้ลงไป หากมีการขุดฆ่าขุดแก้แล้ว พินัย
กรรมนั้นอาจเสียใช้ไม่ได้

(๒) ในมาตรา ๖ ใหม่ ตัดคำว่า “หรือเขียนนามย่อ” ออก
เสียในวรรค ๒ เพราะการเขียนย่อนามโดยตัวอักษรเดี่ยวหรือคู่ก็ ย่อมมี
แบบการง่ายแก่การปลอมแปลง เช่น ขีดฆ่าความเสียทั้งวรรคแต่ตั้ง
นามย่ออักษรปลอมกำกับไว้ จะเป็นการอยุติกรรมอย่างยิ่ง

ในวรรค ๓ และ ๓ คำ “เขียนทั้งฉบับ” ก็เป็น “เขียนเอง
ทั้งฉบับ” เพื่อให้ความชัดว่า “ผู้ทำพินัยกรรมเขียนเอง” ซึ่งความ
หมายของมาตรา^{*}นั้นเป็นเช่นนั้น

ในมาตรา ๗ (๓) คำว่า “จะต้องแจ้งข้อความ” ก็เป็น “ต้องไปแจ้ง” และตัดคำว่า “ด้วยวาจา” ออกเสีย เพราะอาจจะมีการเขียนบัญชีทรัพย์สินต่ออำเภอก็เป็นได้

ในอนุ (๓) คำ “ลงชื่อ” ก็เป็น “ลงลายมือชื่อ” เพื่อให้ความคำเนินตามประมวลกฎหมายแพ่ง ฯ และตรง กับคำ แปล ภาษา อังกฤษ

ในอนุ (๔) คำ “และรับรองด้วยตนเองว่า” ก็เป็น “ทั้งจดลงไว้ด้วยตนเองเป็นสำคัญว่า” ทั้งนี้เพื่อตัดจากคำแปล testify ซึ่งแปลได้ในที่อื่นว่า “รับรอง” และในค่อๆ ไปคำ certify จะได้ แปลว่าจดลงไว้เป็นสำคัญทุกแห่งไป ซึ่งในประมวลกฎหมายแพ่ง ฯ ก็เคยแปลได้เช่นกัน กับคำว่า “ประทับตรา” ก็เป็น “ประทับตราที่แห่ง” เพื่อให้ความชัดเจน มิฉะนั้นอาจจะเอาตราส่วนตัวมาใส่ เข้าให้

ในวรรคสุดท้าย คำ “ในพินัยกรรม” ก็เป็น “ซึ่งพินัยกรรม” เพื่อให้ความเหมือนกับที่อื่นเช่นในมาตรา ๖ กับคำว่า “เขียนนามย่อ” ก็เป็น “ลงนามย่อ” ให้เหมือนกับที่อื่น และการลงนามย่อในที่นี้ก็ได้ตัดออก ก็เพราะเห็นว่าทั้งพยานและอำเภอหลายคนด้วยกัน ยากแก่การปลอมแปลง

ในมาตรา ๘ คำว่า “ถ้าเขาร้องขอ ท่านว่าจะทำนอกที่ทำการของนายอำเภอก็ได้” ก็เป็น “ท่านว่าจะทำนอกที่ทำการอำเภอก็ได้”

เมื่อมีการร้องขอเช่นนั้น” ทั้งเพื่อให้ความชัดเจนยิ่งขึ้น ส่วนคำ
ว่า “กรณีเช่นนั้น นายข้าเถออาจเรียกค่าธรรมเนียมตามอัตราที่
กำหนดไว้ในกฎกระทรวงเจ้าหน้าที่ได้” นั้นคัดออก เพราะได้ก
ดงกับนายก็ของให้บัญญัติขึ้นใหม่ในมาตรา ๒๕ ดัง

ในมาตรา ๘ คำว่า “กรณี” ขาดตัว ย. เสียทุกแห่งรวม
ทั้งมาตราอื่นด้วย เพื่อให้ตรงกับความหมายของคำนี้ และตรงกับ
คำอังกฤษว่า case

ในอนุ (๔) แก้อำตรากำหนดโดยเหตุผลอย่างเดียวกับที่
ในวรรคสุดท้ายแก้เลข ๕ เป็น ๖ เพราะเลขมาตรา ๕-๖ นั้น
กลับแล้วในตอนต้น

ในมาตรา ๓๐ คำ “แต่เขียนชื่อกับภูมิดำเนาของผู้เขียนพินัย
กรรมนั้นไว้ด้วยถ้าหากมี” แก้เป็น “แต่ถ้าหากมีผู้เขียนชื่อกับภู
มิดำเนาของผู้เขียนพินัยกรรมนั้นไว้ด้วย” เพื่อให้ความเป็นภาษาไทย
ดีขึ้น

ในวรรค ๒ คำ “เขียนข้อความรับรองว่า” แก้เป็น “จดลง
ไว้บนซองเป็นสำคัญว่า” และตัดคำ “ไว้บนซอง” ท้ายวรรคออก
เสีย ทั้งเพื่อให้ความชัดเจนยิ่งขึ้น

ในมาตรา ๓๓ เลข ๖ แก้เป็น ๕ โดยเหตุผลเช่นเดียวกับมาตรา
ก่อน กับคำ “ทำไม่ถูกต้อง” แก้เป็น “ทำยังไม่ถูกต้อง” เพื่อ

ที่ตรงกับความหมายในภาษาอังกฤษที่หมายว่า ยังพร้อมอยู่ กับคำ
 “เขียนทั้งฉบับ” ก็เป็น “เขียนเองทั้งฉบับ” โดยเหตุเดียวกับ
 กตรา๖ และคำ “ทำถูกต้องตาม” ก็เป็น “ปฏิบัติตาม” เพื่อ
 ที่ตรงกับคำภาษาอังกฤษ

ในมาตรา ๑๒ คำ “ผู้ทำพินัยกรรมจะเรียกให้นายอำเภอส่ง
 มอบพินัยกรรมนั้นแก่ตนในเวลาใด ๆ ก็ได้” ก็เป็น “ถ้าผู้ทำพินัยกรรม
 จะเรียกในเวลาใด ๆ ให้ นายอำเภอส่งมอบพินัยกรรมนั้นแก่ตน นาย
 อำเภอจำต้องส่งมอบให้” ทั้งนี้เพื่อให้เป็นหน้าที่ของ นายอำเภอ
 จำต้องปฏิบัติตามนั้นจะไม่มี sanction

ในวรรค ๒ เติมคำ “ตำแหน่ง” ลงท้าย “ตรา” เพื่อเหตุ
 เดังกล่าวแล้ว

ในมาตรา ๑๓ คำว่า “ได้” เกินมาแปลว่า จึง ออกคดีเสีย

ในอนุ (๓) คำ “ต้องทำต่อกำนันหรือนายตำรวจหรือผู้ทำกา
 รในหน้าที่นายตำรวจหรือนายสืบตำรวจ แต่ต้องมีพยาน ๓ คน” ก็
 เป็น “ต้องแสดงต่อผู้ใหญ่บ้านหรือกำนันหรือนายตำรวจ หรือผู้ทำกา
 รในหน้าที่นายตำรวจหรือนายสืบตำรวจ แต่ต้องต่อหน้าพยานสามคน”
 ทั้งนี้เพื่อความตรงกับภาษาอังกฤษซึ่งต้องการทำต่อหน้าพยาน และ
 เติมเจ้าหน้าที่คือผู้ใหญ่บ้านลงไป เพื่อให้การกระทำง่ายขึ้น

ในอนุ (๓) เติมคำ “ตำแหน่ง” ท้ายคำ “ตรา” โดยเหตุ
 เดียวกันที่อธิบายมาแล้ว

ในวรรคสุดท้าย เติมคำ “ผู้ใหญ่บ้าน” ลงไปเป็นเจ้าหน้าที่

อีกคน ๓ กับแก้คำ “รับรอง” เป็น “จดลงไว้เป็นสำคัญ” ทั้งนี้
ได้อธิบายเหตุไว้แล้วข้างต้น

ในมาตรา ๓๕ เดิมคำ “ผู้ใหญ่บ้าน” โดยเหตุเดียวกันกับ
ที่กล่าวมาแล้ว และแก้คำ “นายตำรวจ” เป็น “ตำรวจ” เพื่อ
ให้ความกินถึงนายสิบตำรวจ

ในมาตรา ๓๕ ตัดคำว่า “หรือลงนามย่อ” ออก โดยเหตุ
ได้เคยอธิบายมาแล้ว

ในวรรค ๒ ตัดคำ “หรือนาม” ออก ซึ่งในที่นี้ในภาษาอังกฤษ
หมายถึง initials คือนามย่อ อันเห็นควรตัดออกโดยเหตุผลเรื่อง
ปดอมแปลงง่าย

ในมาตรา ๓๖ คำ “ลายมือ” แก้เป็น “ลายมือชื่อ” เพื่อ
ให้ตรงกับประมวลกฎหมายแพ่ง ๓ กับเลข ๖ แก้เป็น ๕ ตามนัยที่ได้
กล่าวมาแล้ว

ในมาตรา ๓๗ ไม่มีแก่นนอกจากคำ “กรณี”

ในมาตรา ๓๘ ยกเอาคำ “เว้นแต่กฎหมายจะได้ระบุไว้เป็น
อย่างอื่น” ไปไว้หลังประโยค เพื่อให้ได้ความชัดเจน

ในมาตรา ๓๙ คำ “หรือข้าราชการฝ่ายทหารบกหรือทหารเรือ
ผู้มียศชั้นนายทหารเป็นผู้ใช้” แก้เป็น “หรือข้าราชการฝ่ายทหารบก
หรือทหารเรือชั้นสัญญาบัตรเป็นผู้ใช้” เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบ
ชานนามทางทหาร

ในวรรคสุดท้าย คำ “อำนาจและหน้าที่ ของ กำนัน ตามพระราชบัญญัติ ให้นายทหารผู้ทำการแทนนายทหารหรือนายสิบเป็นผู้ใช้” ก็เป็น “อำนาจและหน้าที่ของเจ้าพนักงานตามมาตรา ๓๓ ให้นายทหารหรือข้าราชการฝ่ายทหารบกทหารเรือชั้นสัญญาบัตรหรือประทวนเป็นผู้ใช้ แต่ส่วนอำนาจและหน้าที่ของนายอำเภอให้นำนายทหารเรือหรือข้าราชการฝ่ายทหารบกหรือทหารเรือชั้นสัญญาบัตรเป็นผู้ใช้” ทั้งข้อความเดิมขาด ๆ วัน ๆ ได้ปรึกษานายกฤษฎีกาซึ่งตั้งที่แกมมา เพื่อให้เจ้าหน้าที่เทียบกันได้ทุกตำแหน่ง

ในมาตรา ๒๐ (๓) ด้ขออกเป็น ๒ ตอน คือ “(๓) ทายาทโดยชอบธรรมของผู้ทำพินัยกรรมหรือผู้รับมรดกตามพินัยกรรม (๔) สามีภริยาหรือผู้สืบสันดานของทายาทโดยชอบธรรมของผู้ทำพินัยกรรมหรือของผู้รับมรดกตามพินัยกรรม” เพื่อให้ความชัดเจน มิฉะนั้นคำ สามีภริยาหรือผู้สืบสันดาน อาจหมายถึงสามีภริยาหรือผู้สืบสันดานของผู้ทำพินัยกรรมก็ได้

ในอนุ (๔) เดิมว่า “บุคคลผู้อยู่ในสถานที่หรือได้บังคับบัญชาของนายอำเภอยกไปเป็น (๘) และแก้เป็น “บุคคลผู้อยู่ในสถานที่หรือได้บังคับบัญชาของนายอำเภอเฉพาะในกรณีซึ่งพินัยกรรมนั้นได้ทำขึ้นตามเงื่อนไข ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘ และ ๘” เพื่อให้ใช้เฉพาะที่เกี่ยวกับการทำพินัยกรรมที่อำเภออย่างเดียว

ในอนุ (๖) คำ “๒ ปี” แก้เป็น “๕ ปี” ตามความเห็นชอบของนายถ้อยอง เพราะร่างเดิมไม่มีหลักเกณฑ์ที่จะยึด

ในอนุ (๗) คำ “จักชูปอด” แก้เป็น “จักชูปอดทั้ง ๒ ข้าง” เพื่อให้ความชัดเจนและตรงกับความหมายในภาษาอังกฤษ

ในอนุ (๘) เติมใหม่โดยความแนะนำของนายถ้อยอง เพื่อให้เป็นหลักชัดเจนสำหรับการเป็นพะยานทำพินัยกรรม

ในมาตรา ๒๒ คำ “พร้อมทั้งบอกคุณคุณมิได้” แก้เป็น “ระบุว่าผู้เขียนต่อท้าย” เพื่อให้ความชัดและตรงกับความหมายของนายถ้อยองซึ่งได้ร่างภาษาอังกฤษใหม่แล้ว

ในวรรค ๒ คำ “ความที่ว่า” แก้เป็น “ความระบุว่า” เพื่อให้ตรงกับภาษาอังกฤษ และเติมคำ “ด้วย” ลงท้ายวรรคเพื่อความชัดเจน

ในมาตรา ๒๔ เติมคำ “ภายในบังคับแห่งมาตรา ๓๓” เพื่อให้ไม่ขัดกับมาตรา ๓๓

เติมมาตรา ๒๕ ลงอีกมาตรา ๓ โดยความเห็นชอบของนายถ้อยอง ความว่า “ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่รักษาและควบคุมกิจการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและกิจการอื่นๆ เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

กฏกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้
 รั้งบังคับได้”

๕๕* เพื่อให้มีกระทรวงเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามพระราช
 บัญญัติ*

ข้าพเจ้าได้แนบร่างใหม่มาเสนอด้วยรตัว

ควรมิควรแต่จะโปรด

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์	ประธานฯ
นายนาวาเอก พระเรียมวิรัชชพากย์	กรรมาธิการ
หลวงบรรณกรโกวิท	กรรมาธิการ
นายพันตรี หลวงสถิตโยธารักษ์	กรรมาธิการ
นายเนตร พุนจิววัฒน์	กรรมาธิการ
นายศิเรก ชัยนาม	กรรมาธิการ
นายทองน ทองประเสริฐ	กรรมาธิการ
หลวงชำนาญนิติเกษตร	กรรมาธิการ
หลวงอรรถกติกัจกร	กรรมาธิการ

หลวงวิทยาฯ

ผู้ตรวจงาน

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร